

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 6:25, leidžiasi 4:44.

VOL. LVIII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Lapkričio-November 3 d., 1971 m.

Kaina 15c

259

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1729 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-4100
Over One Million Lithuanian In The United States

INDIJOS PREMJERĖ GANDHI WASHINGTONĖ

KONGRESO VADAI SVARSTO, KAIP ATGAIVINTI UŽSIENIO PARAMĄ

WASHINGTONAS. — Senato vadai, nutraukę lešas vyriausybės vykdyti užsienio paramos programai, dabar patys nustebo, kaip čia galėjo toks dalykas įvykti. Sen. Fulbright vadovaujamas užsienio reikalų komitetas svarstė, kaip galima būtų paramą užsienio šalims pratęsti. Buvo įvairių pasiūlymų, tačiau sprendimas dar nepadarytas. Dauguma senatorių sutinka, kad paramą reikia duoti Pakistano pabėgėliams Indijoje. Beveik visi pritaria ir Izraelio reikimui.

Prezidentas Nixonas svarstė užsienio paramos klausimą su gynybos sekretorium Malvin Laird ir su savo patarėju Henry Kissingeriu. Vakar prezidentas susitiko ir su valstybės sekretorium Rogers. Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Ziegler pareiškė spaudai, kad užsienio paramos atgaivinimas yra labai reikalingas šiuo metu, kada prezidentas rengiasi deryboms su Kinija ir su Sovietų Sąjunga.

Sen. Fulbrightas ir kiti senato liberalai ypatingai nusistatę prieš paramą Kambodijai ir Pietų Vietnamui. Vyriausybė aiškina, kad Nixono doktrina yra numatiusi apginkluoti draugiškas šalis, kad jos pačios galėtų sėkmingai spirti prieš komunistų agresiją. Užsienio paramos nutraukimas gali reikšti, kad Amerika turės ilgiau laikyti savo kariuomenę Vietname ar Pietų Korėjoje. Senato nutarimas sumažinti užsienio paramą gali turėti įtakos ir numatomoms Nato deryboms su Varsuvos paktų valstybėmis. Gynybos sekretorius Laird pareiškė, kad senato nutarimas gali priversti vyriausybę laikyti kariuomenę ten, iš kur buvo numatyta ją išvesti.

Sen. Frank Church, vienas didžiausių karinės paramos nuo komunizmo besiginančių valstybės priešų, pareiškė, kad jis kovos prieš davimą karinės paramos Kambodijai.

Išdo sekretorius Connally susitiko Vietname su prezidentu Thieu. Iš jo jis patyrė, kad Pietų Vietnamas labai susirūpinęs savo ateitimi, jei Amerika nutrauktų ar žymiai sumažintų ekonominę paramą Vietnamui.

Amerikos kareivių išvežimas iš Vietnamo labai sumažins Vietnamo pajamas. Vietnamiečiai susirūpinę, kad ekonominė padėtis gali dar pablogėti. Vietnamas pradėjo visą eilę reformų. Jo planuose buvo prileidžiama, kad Vietnamas gaus iš Amerikos per metus apie 700 milijonų dolerių. Jei paaiškėtų, kad tos sumos Vietnamas negaus, tektų persvarstyti visus planus ir keisti visas reformas. Planai numato, kad Amerikos parama palaipsniui mažės, bet nenutrūks iš karto.

Nobelio premijos

STOCKHOLMAS. — Du Europos mokslininkai, vienas šiuo metu gyvenantis Amerikoje, kitas — Kanadoje, gavo chemijos ir fizikos Nobelio premijas. Kiekvienas gaus 88,000 dol.

Fizikos premiją gavo Dennis Gabor, 71 metų, dirbęs CBS laboratorijoje Stamforde. Jis gimęs Vengrijoje, 1933 m. apsigyveno Britanijoje, vedė anglę žmoną ir yra britų pilietis. Jis nėra gimnaitis Amerikoje pagarsėjusių vengrų kilmės artistų, Gabor seserų.

Chemijos premija paskirta vokiečių kilmės mokslininkui Gerhard Herzberg, gimusiam Ham-

IS VISO PASAULIO

MASKVA. — Leonidas Brežnev, po kelionės į Prancūziją ir po dviejų dienų vizito Rytų Berlyne, sugrįžo į Maskvą, kur jį pasitiko visi svarbiausieji Kremliaus vadai. R. Vokietijoje jis susitiko su visa vadovybe, įskaitant ir buvusį partijos vadą Ulbrichtą. Pranešama, kad Brežnevą ragino vokiečius nevilkinti susitarimo su Vakarų Vokietija dėl praktiškų detalių, įgyvendinant Keturių Didžiųjų susitarimą dėl Berlyno. Brežnevą nuramino vokiečių komunistų vadus, kad "socializmo pozicijos Rytų Vokietijoje yra nepajudinamos". Jis išspėjo vokiečius netrukdyti sovietų politikai Europoje, kur Kremlius ieško santykių pagerinimo su Vakarais.

ŽENEVA. — Šveicarijos rinkimuose į parlamentą pateko pirmą sykį aštuonios moterys. Pirmą kartą balsuojant moterims, politinių pasikeitimų neįvyko, vyriausybė sudarys tos pačios keturios partijos. Moterų Šveicarijoje yra 55% visų gyventojų, tačiau jos menkai organizuotos.

Palm Springs. — Pabaigęs oficialią savo vizitą Amerikoje, Italijos prezidentas Džulio Andreotti, su žmona ir palydovais išsilojo Kalifornijoje, milijonieriaus Leonard Firestone, prezidento Nixono bičiulio, namuose. Tito saugo 150 specialių detektyvų.

Kosyginas gavo proga apsipirkti

OTTAWA. — Sovietų premjerui Kosyginui lankantis Kanadoje, įvairios demonstracijos neleidė premjerui prisipirkti dovanų ar šiaip pavaikščioti po krautuves. Dėl to jis skundėsi kanadiečiams šeimininkams neturįs dovanų giminėms ir draugams. Kanados transporto ministeris Donald Jamieson papasakojo, kad Kosyginas gavo proga apsipirkti Ganderio aerodrome, Newfoundland, grįždamas į Maskvą iš Havanos, Kubos. Kosyginas lėktuvą keturias valandas stovėjo aerodrome, o premjeras lėkė po suvenyrų krautuves.

Ministeris Donaldsonas bandęs nukreipti Kosyginą prie geriausių Kanados gaminių, tačiau jis pirks "all sorts of screw things". Daugiausia Kosyginas prisipirks šveidiškų, moteriškų skarelų.

Ministeris Donaldsonas bandęs nukreipti Kosyginą prie geriausių Kanados gaminių, tačiau jis pirks "all sorts of screw things". Daugiausia Kosyginas prisipirks šveidiškų, moteriškų skarelų.

Ministeris Donaldsonas bandęs nukreipti Kosyginą prie geriausių Kanados gaminių, tačiau jis pirks "all sorts of screw things". Daugiausia Kosyginas prisipirks šveidiškų, moteriškų skarelų.

Hong Kongo miestas nebeteri vietos plėstis, todėl vis daugiau statoma daugiaaukščių namų. Šita me kinų mieste pastatai neblogesni už Amerikos didmiesčių.

Ukrainiečiai atidare sinodą

ROMA. — Ukrainiečių katalikų vyskupai nepaklausė Vatikano valstybės sekretoriaus ir atidare savo sinodą, nors jiems buvo sakyta, jog tik popiežius gali sinodą šaukti, o jie tegali turėti "vyskupų konferenciją". Kardinalas Josyf Slipij, ukrainiečių egzilių katalikų vadovas formaliai paskelbė nuo šv. Sergijaus ir šv. Basilio bažnyčios laipytų, kad jis ir 15 vyskupų susirinko į savo "sinodą". Kardinalui baigus skaityti pareiškimą, susirinkusi ukrainiečių minia, jų tarpe apie 100 iš Amerikos, ėmė šaukti "Slava!" — "Garbė!"

Vatikanas aiškina, kad ukrainiečiai katalikai negali turėti savo nepriklausomos bažnyčios, nes jie neturi savo geografinių ribų. Kardinalo Slipij diecezią Lvovas yra Sovietų Sąjungoje. Ukrainiečiai siekia teisės patys nominuoti savo vyskopus ir sudarę penkių asmenų komisiją, kuri tvarkys bažnyčios reikalus ir siūlys kandidatus į vyskupų vietas.

Lėktuvų keleivių sekimas apsimoka

NEW YORKAS. — Lėktuvų keleivių skryningavimo sistema, pradėta prieš metus, davė šaunius rezultatus — buvo sučiupti Amerikos aerodromuose 1,535 įvairūs nusikaltėliai. Keleivių stebėjimas ir sekimas prieš jį išsėdant į lėktuvą, gal, ir nesumažino lėktuvų pagrobimų, nors šiais metais iki spalio 8 d. buvo pagrobta 10 lėktuvų, o pernai per tą patį laiką — 17. Bandymų pagrobti buvo pernai 23 ir šiemet — 23. Aerodromų pareigūnai, tikrinami keleivius, sučiupo 400 narkotikų ir nelegalių vaistų vežiotųjų, apie 400 nelegaliai Amerikoje esančių asmenų ir apie 300 žmonių su nelegaliais ginklais.

Kovodami su lėktuvų grobimais pareigūnai naudoja aerodromuose magnetometrus. Be to, specialūs pareigūnai stebi keleivius ir yra nustatę "elgesio profilį", kurį paprastai turi įtariamieji lėktuvų grobikai. Neskelbiama, koks tas elgesio profilis, tačiau patyrę agentai gali gan tiksliai atspėti, kuris keleivis galvoja daryti nusikaltimą.

VĖLIAUSIOS ZINIOS

◆ Belfasto du airiai teroristai padėjo bombas dviejose taverose prie policijos įstaigos. Jie davė žmonėms 10 sekundžių išeiti. Sprogime 2 asmenys žuvo, 73 buvo sužeisti.

◆ Senatas svarsto planą, kuris iki 1984 metų išvalytų užterštus Amerikos ežerus ir upes. Išvalymas kainuos 16 milijonų dol.

◆ Federalinės įsteigos pradėjo kvotą prieš Čikagos policijos pareigūnus, kurie turėjo ryšius su gangsteriais. Įvelta 30 iki 100 policininkų, kurie lankydavosi 5736 S. Prairie degtinės krautuvė, kur buvo išmokami policininkams kyšiai.

◆ Kinija atmetė Izraelio pasveikinimo telegramą ir sugrąžino jam atgal Izraelio vyriausybės, kuri pasveikino Kiniją, priimtą JT.

◆ Į Marsą skrendančios Amerikos erdvėlaivis kelionėje sugedo. Jis turėjo pasiekti Marsą už 11 dienų. Mokslininkai bando gedimus pataisyti. Manoma, kad erdvėlaivis susidūrė su meteoru.

◆ Washington Star skelbia žinią iš Hong Kongo, kad Mao Tse Tungo įpėdinis Lin Piao yra patekęs į nemalonę ir yra kritikuojamas Kinijos komunistų partijos leidiniuose.

◆ Pietų Vietname priešas numušė du JAV helikopterius. Amerika iki šiol prarado Vietnamo 8,004 lėktuvus ir helikopterius.

◆ Saigono katalikai iškilmingose pamaldose ir procesijoje paminėjo prieš 8 m. nuverstą ir nužudytą buvusį prezidentą Ngo Diem. Pamaldose dalyvavo ir dabartinio prezidento žmona.

◆ Armijos statistikos įstaiga skelbia, kad kariuomenėje iš 20 kareivių vienas esąs alkoholiškas. Karinė vadovybė jų negydanti, bet baudžianti juos.

TAIPEJUS. — Amerikos ambasadorius Taivane pareiškė Chiang Kai Shekui savo vyriausybės apgailestavimą dėl šmeitinimo iš Jungtinių Tautų. Jis patikins Taivano vyriausybę, kad Amerika toliau laikysis savo įsipareigojimų Taivanui.

BRIDGETOWN. — Šešių Karibų jūros valstybių atstovai nutarė susijungti į vieną valstybę, kuri pradės gyvuoti nuo 1973 m. Anksčiau, 1962 metais panašią federaciją iširo po keturių metų gyvavimo.

Siūlo reformuoti Jungtines Tautas

WASHINGTONAS. — JAV senato 60 narių pasirašė rezoliuciją, siūlančią pakeisti Jungtinių Tautų chartą, panaikinant dabartinę balsavimo tvarką, kuopio kiekviena valstybė turi po vieną balsą. Kalifornijos sen. Alan Cranston pareiškė, kad balsavimo reforma sustiprintų Jungtines Tautas. (Dabar pasaulio valstybės, sudarančios tik 4% pasaulio gyventojų, kontroliuoja Jungtines Tautose daugumą balsų.)

Siūloma balsus padalyti pagal gyventojų skaičių. Iki penkių milijonų gyventojų valstybės turėtų po vieną balsą, o didesnės valstybės gautų po vieną priedinį balsą už kiekvienus penkis mil. gyventojų. Būtų tačiau nustatyta ir balsų riba. Pagal šį planą Amerika, Kinija, Sov. Sąjunga ir Indija gautų maždaug po vieną balsą, o kitos valstybės gautų po vieną JT priimtas.

WILBERFORCE. — Muštynėse tarp dviejų Ohio universitetų vienas studentas buvo nušautas, penki geroai apdaužyti. — Abi mokyklos turi daugiausia negrų studentus.

PRETORIA. — Aukštas anglikonų dviasiškis Pietų Afrikoje buvo nuteistas penkiaisi metais, kalėjimo už kalbas prieš vyriausybės rasinę politiką.

Clevelando miesto meras Carl Stokes baigia savo kadenciją. Jis vis dažniau minimas kaip galimas kandidatas JAV prezidento rinkimuose. Daug Amerikos negrų norėtų turėti savo kandidatą.

INDIJOS BĖDŲ VAKARAI NEMATO, SAKO PREMJERĖ INDIRA GANDHI

LONDONAS. — Šiandien iš Britanijos, kur ji viešėjo penkias dienas, į Washingtoną atvyksta Indijos premjerė Indira Gandhi. Savo kalbose Londone ir spaudos konferencijoje ji skundėsi Amerikos pozicija Indijos-Pakistano problemose, pavadindama Amerikos politiką trumparegiška. Anksčiau premjerė kritikavo Nixono vyriausybę už Pakistano stiprinimą ginklų siuntomis. Indijos-Amerikos santykiai nėra labai geri ir dėl Indijos sudarytos su Sovietų Sąjunga sutarties.

Amerika toliau spaudžia Japoniją

TOKIJŲ. — Robert Anderson, ekonomistas, buvęs prezidento Eisenhowerio išdo sekretorius, privčiai lankosi Japonijoje, kur jis susitiko su vyriausybės nariais ir premjeru Sato. Jo kelionė nėra visai privati. Žiniomis iš Washingtono, jis nuvežė japonų vyriausybei Amerikos pagedavimus ir reikalavimus. Japonijon lapkričio 9 d. atvyksta dabartinis išdo sekretorius John Connally. Andersono pareiga esanti nutiesti kelią Connally deryboms su Japonija.

Amerika spaudžianti japonus pakelti pinigų vertę. Maža to, Amerika reikalaujanti, kad japonai sumažintų savo eksportą į Ameriką automobilių, televizorių ir kitų gaminių srityje. Pagedaujama, kad japonai atšauktų suvaržymus Amerikos žemės ūkio produktams, kad japonai pirktų daugiau Amerikos ginklų ir lėšomis prisidėtų prie Azijos saugumo išlaikymo.

Premjeras Sato yra atsidūręs tarp dviejų ugnių. Jo rėmėjai, japonų biznierių, jokių būdu nesutiks su tolimesnėmis nuolaidomis Amerikai.

Kinijos delegatams nereikės vizų

NEW YORKAS. — Valstybės departamentas, norėdamas palengvinti ir pagerinti Kinijos delegacijos atvykimą į Jungtines Tautas, pranešė Pekinui per jo ambasadą Kanadoje, kad delegatams nereikės gauti prieš atvykstant jokių vizų. Tik paprašyta atsiųsti visų delegatų pavardes ir atvykimo laiką. Vizų išdavimas bus sutvarkytas Kinijos delegatams jau atvykus į Ameriką. Pagal Amerikos susitarimą su Jungtinėmis Tautomis, vizos visada išduodamos visiems JT diplomatams.

JAV-bių vyriausybė dar nenutarusi, ar Kinijos diplomatus bus taikomi tie patys suvaržymai, kurie taikomi šešioms komunistinių valstybių delegacijoms: Sovietų Sąjungos, Ukrainos, Baltgudijos, Albanijos, Kubos ir Mongolijos. Šių šalių diplomatai turi prieš 48 val. pranešti valstybės departamentui, jei jie nori važiuoti toliau, negu 25 mylios iš New Yorko, skaičiuojant tą atstumą nuo miesto Kolumbo Rato. Šie suvaržymai minėtoms valstybėms yra taikomi todėl, kad tos valstybės panašiai varžo Amerikos diplomatus ir Amerikos piliečius savo šalyse. Minėtoms valstybėms yra kelios visai uždraustos zonos, kur diplomatai negali lankytis.

Kitų komunistinių šalių diplomatams suvaržymai netaikomi, nes ir jos nevaržo amerikiečių savo šalyse.

Premjerė Gandhi pareiškė spaudai, kad kasdien į Indiją atbėga apie 40,000 bengalų iš Rytų Pakistano. Šie bėgėliai pabėgėliai sudaro jau 9.5 milijonų masę, kuri gresia Indijos socialiniam, politiniam ir ekonominiam pastovumui. Ji jau nebegali daugiau kęsti. Ji sėdinti lyg ant ugnikalnio, kuris gali prasiveržti kiekvienu momentu. Gandhi pareiškė mačiusi Londono gatvėse demonstraciją su plakatu: "Kodėl neleidži pabėgėliams sugrįžti?" Ji pavadino toki klausimą didžiausiu šio šimtmečio špusu. Indija mielai norėtų atsikratyti tais pabėgėliais, tačiau jie nenori sugrįžti į Pakistano terorą jų tėvynėje.

Spauda sako, kad Indijos skundus britų vyriausybė išklaušė su užuojauta, tačiau Britanijai nepatinka Indijos atsakymas pradėti pasitarimus su Pakistano vyriausybe. Indija laikosi nuomonės, kad Pakistano problemos jos neliečia, kad jis turi išspręsti jas su Rytų Pakistano rinktais vadais, kuriuos Pakistanas uždaręs laiko kalėjimuose. Britanija nenorinti per daug spausti Pakistano karinės valdžios, kad ji desperacijoje nepradėtų prieš Indiją karo veiksmų. Tą pačią nuotaiką Indira Gandhi gali rasti ir Washingtono.

Sen. Edward Kennedy ragina vyriausybę atiduoti Rytų Pakistano problemų sprendimą Jungtinėms Tautomis ir pareikalauti, kad Pakistanas įsileistų Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovus aplankyti suimto bengalų vado, šeiko Mujibaro Rahmano. Žinios apie jį sveiką ir gyvą padėtų sumažinti Pakistanas įtampas, sako senatorius.

Šalia kitų Indijos nelaimių, daug žalos padarė savaitgalio audros, kuriose žuvo apie 10,000 žmonių. Indija organizuoja paramą nukentėjusiems žmonėms, netekusiems namų, galvijų ir maisto atsargų. Bijoma, kad žuvusių skaičius gali būti dar didesnis. Tuč tuojau reikia apie 26 milijonų dolerių atstatyti sugriautai Orissa valstijai Indijoje.

◆ Renkant vakar Kentucky gubernatorių vienoje rinkiminėje būstinėje vienas vyras nušautas, vienas sužeistas.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS
Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

VIII-JI METAI

NR. 39 (343)

Lapkričio 14 su mumis bus

JUOŽE AUGUSTAITYTĖ - VAICIŪNIENĖ

"Rūpesčio" poezijos pristatymas primena
kūrėjos keturgubą įrašą lietuvių tautai

Praeusiam "Mūsų Skautijos" numeryje, ryšium su Chicagoje lapkričio 14 d. įvykstančiu J. Augustaitytės-Vaiciūnienės naujausio poezijos rinkinio "Rūpestis" pristatymu lietuviškai visuomenei, turėjome progos apžvelgti J. A.-V. gyvenimo kelią, jos pedagoginį darbą, prisiminti, kaip tautinių šokių pirmūnė, paminėti poetės, rašytojos kūrybą. Dabar tenka sustoti ties v. s. Juozės Augustaitytės-Vaiciūnienės indėliu į lietuviškąją skautybę.

Vyrausia Skautininkė

Pradėjusi dirbti su skautėmis Marijampolėje, v. s. J. Vaiciūnienė visą gyvenimą liko ištikiama Lietuvių Skautų Sąjungai, jos šūkiui ir ideologijai. Vokiečioje, LSS-gai organizuojantis atsikūrė ir Seserija. V. s. J. Vaiciūnienė buvo patikėtas didelis ir atsakingas darbas. Ji 1946 m. Scheinfelde buvo išrinkta Seserijos Vyrtausios Skautininkės pareigoms. Pirmutinis jos rūpestis buvo — surinkti išsibarščiusias skaites, išskirti mergaites iš mišrių vienetų ir steigti atskirus skautių vienetus.

v. s. JUOŽE AUGUSTAITYTĖ - VAICIŪNIENĖ, beskaifanti savąją kūrybą poezijos vakare.

Seserijos vadijai ir atskiriems vienetams surasti vadovų nebuvo lengva. Dėl varžomo tarpzoninio susisiekimo ir dėl stokos lėšų iš kitų zonų atvykti į vadijos posėdžius ar suvažiavimus būdavo kliūčių. Tačiau ryžtingai veikiant, vyriausios skautininkės ir pasiūlyusių skautių vadovų pastangomis, tie sunkumai būdavo nugalimi. Vokiečioje skautiško jaunimo organizavimas pasiekė visas lietuvių tremtinių stovyklas. Seserijos archyvinės medžiagos duomenys

rodo, kad 1948 m. Seserijai priklausė 16 tuntu, 10 vietininkių ir 15 skyrių — iš viso apie 2,472 narsės.

Seserijos vadija stengėsi vienetuose auklėti lietuvišką dvasią, ugdyti skautių tvirtą charakterį, savarankiškumą, pasitikėjimą ir savarankiškumą bet kokioje veikloje. Posėdžiuose būdavo svarstoma būdai ir priemonės tautiniam susipratimui palaikyti. Vyrtausia skautininkė nuolatiniams prasmingsiems vadovėms siuntinėjamais aplinkraščiais skatino vieningai dirbti, laikytis lietuviškų tradicijų, sąvųjų papročių ir tinkamai atlikti pavyzdingos skautės lietuviškas pareigas. Taip pat ir savo paskaitose nuolat skatino dar stropiau budėti Dievo, Tėvynės ir Artimo tarnyboje, nenustojant vilties sulaukti laisvos nepriklausomos Lietuvos. Stovyklos, suvažiavimai, šventės — minėjimai ir kiti susibūrimai kėlė ir žadino skautių tautinę sąmonę.

V. s. J. Vaiciūnienės kadenčios metu 1948 m. įvyko dviejų dalių III-ji Tautinė stovykla: Alpių papėdėje ir prie Baltijos jūros. Prasidėjus emigracijai, vadovėms ir daugeliui skautių išvykstant į užjūrius, Vyrtausia Skautininkė kvietė ir ragino visas, kur tik bebūtų, organizuotis ir burtis vėl į vienetus. Atvykus į Ameriką, 1950 m. Chicagoje sudarė naują Seserijos vadiją ir iš savo pareigų pasitraukė. Vyrtausios Skautininkės pareigas laikinai perėmė pavaduotoja v. s. O. Zailskienė 1952 m. Vyrtausia Skautininkė išrinkta v. s. dr. D. Kesiūnaitė.

V. s. J. Vaiciūnienės darbas ir nuopelnai įvertinti Lelijos ir Geležinio Vilko ordinais.

★
"Kaip šauksmo aidas vis tolyn [keliaujas,]
Taip laukiam duonos iš savos [šalies...]"

Nenurimdama svetimose žemėse, J. Vaiciūnienė šiose eilu-

tėse išreiškia dabartinę savo nuotaiką ir ilgesį savo tėvynės. Nors ir susirūpinusi, tačiau nepuola į pesimizmą, nepameta. Ji vis aktyvi, veikli, visada budi ir gyvai domisi lietuvių tautiniu, kultūriniu ir politiniu gyvenimu. Daug rašo mūsų spaudoje ir ryžtingai kelia lietuvių tautinio išlikimo klausimą bei kitas opias ir sunkias problemas, susijusias su kova dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Linkime sėsei J. Vaiciūnienei ir ateityje būti nepailstančiai ir kūrybingai. O. Rozniekienė

TEMOS, KURIOS NUKRYPSTA NUO TEMOS

[domų straipsnį perskaicius

Liet. Skautių Seserijos visų skautininkių suvažiavimo proga (suvažiavimas įvyko Clevelande spalio 30-31 dienomis) kažin kuri skautininkė, pasivadinus "Atsarginė", "Skautybės Kelyje" parašė ilgoką straipsnį (žr. "Draugas", Nr. 234, 1971 m. spalio 6 d.), baigindamasi, apskritai, dėl tolygių suvažiavimų prasmingumo. Reikia manyti, kad "Atsarginė" yra dalyvavusi ne viename tokių suvažiavimų, atidžiai viską išlausiusi, sekusi, stebėjusi ir... nusivylusi, neradusi "naudos kiekvienam mūsų sąjungos nariui". Ir skaitytojas mato, kad "Atsarginė" gana taikliai argumentuoja. Ji sako:

"Prāmoginiai pasivažinėjimai su atsitiktinai sudaryta programa, su iš šalies pakviestais prelegentais skaityti jau kitų organizacijų suvažiavimuose jų skaitytas paskaitas ir profesionalų menininkių kvietimas atlikti programas, kitaip sakant, suvažiavusius linksmininti, yra nepateisinamas laiko ir resursų eikvojimas.

Filosofinio ir literatūrinio pobūdžio paskaitos gal tiktytų studijų savaitės programoms įvairinti, bet ne pusantros dienos būtinam darbo suvažiavimui. O "Womens Lib" peršamų tematikų paskaitas pakeiskime "Vadovės tautinio sąmoningumo ugdymo" paskaita, nes ne paslaptis, kad net ir skautininkių tarpe jau turime vadovų, kurios mūsų jaunąsias sesyres svetima kalba kalbina...

Taigi, pirma aptarkime, kaip išrąvėti trūkumus iš savo veiklos tarpo, o paskui ieškokime savo vietos "vyrų pasaulyje", kurią mūsų subrendusios ir išlavinusios skautininkės ir be kitų patarimų yra suradusios".

Pabaigoje "Atsarginė" siūlo suvažiavimuose iškelti nepastebėtus arba kuklius kylančius savuosius talentus: "Savo Sąjungos apimtyje turime didelį skaičių aukšto lygio pasiekusių įvairių sričių profesionalų, mokslininkų, menininkų. Savo suvažiavimuose skaityti paskaitas kvieskime savo akademikus, mokslininkus. Sudarykime progą savo menininkams pasireikšti parodose ir koncertuose, o suvažiavimų progra-

VEIDAI IR DARBAI

★ Gavome naują "Skautų Aido" numerį. Ką tik atėjęs spalio mėnesio "Skautų Aidas" (Nr. 8) yra būdingas neįprasto pavidalo medžiaga: iš tikrųjų tai yra Los Angeles (Californijoje) Palangos skautių tunto albumas, skirtas paminėti dviem dešimtims veiklos metų (1951—1971). Kadangi pats Palangos skautių tuntas apmokėjo šio "Skautų Aido" spausdinimo višas išlaidas, skaitytojai negalėtų bartis, ypač gavę leidinį apie vieną iš darbščiausių vienetų ir raskdami ne tik bendrojo lietuviškosios skautybės darbo vaizdą, bet ir eilę pažįstamų sesių-brolių veidų. O visiems skaitytojams yra labai įdomus albumo redaktorės s. Nijolės Grininės įvadinis žodis, atvirai apžvelgias sunkumus, išryškintant nesenus įvykius, bet greit į užmarštį nubėgančius, taip pat iškelias vieno istorinio gabalėlio didelę tautinio reikšmę. Skautininkė Nijolė Grininė rašo:

Skautininkė NIJOLĖ GRININĖ, Palangos skautių tunto albumo redaktorė.

"Su pagarba ir dėkingumu. Los Angeles Lietuvių Skautių Seserijos skautės šiemet švenčia 20 metų veiklos sukaktį.

Sukakties proga tinka peržvelgti ir pasidžiaugti nueitu keliu. Šis darbas — yra grynai Los Angeles sesių darbas, tačiau aprašomi įvykiai neišvengiamai liečia ir mūsų brolius, Kalniškių tunto narius, ir visą Los Angeles bendruomenę, nes jokios organizacijos gyvenimas negali būti be ryšio su aplinka. Todėl Los Angeles sesės savo istorijoje nevengia paminėti visus bendro gyvenimo ir rūpesčių dalininkus.

Ruošiant tunto apžvalgą, teko nepaprastai daug laiko praleisti, ieškant davinį: faktų,

mose leisime pasirodyti ir iškelkime savo "eilinių" tarpe slypinčius gabumus ir talentus, o jų turime apčiai. Įvertinkime savas solistes nevadinamas dainininkes, paklausykime poezijos ir grožinės kūrybos viešai raišytojoms nepripažintų kūrėjų, kurios kuria mūsų stovyklines dainas, pasirodymus ir kt. Iškelkime ir leisime "sužibti" mūsų eilinio gyvenimo tėkmėje nepastebėtoms, talentams".

Apžvalgininkas

NAUJIEJI KORPI VYTIS NARIAI, pakeltieji į senjorus spalio 16 d. ASS įvenėje: Gintaras Aukštuolis, Vytautas Rupinskas, Jonas Koklys, Rimas Naujalis ir Aleksas Jankūnas. Pačioje kairėje — iškilnių vadovas ps. fil. Rimas Dirvonis. G. Plac'o nuotr.

Mintis vieneto istoriją leisti kilo 1968 metais. Darbas buvo vykdomas, stengiantis kuo pilniau ir tiksliau veiklą atspasakoti. Daugumą medžiagos surinko ir chorologiją sudarė ps. Lionė Vilimienė. Daugiausiai nuotraukų ir prisiminimų pristatė s. Alfa ir s. Vladas Pažiūros. Jiems ir kitiems, kurie prisidėjo prie šio leidinio, sakome skautišką ačiū!

Šis Palangos skautių tunto albumas yra 36 žurnalo puslapių, labai gausiai iliustruotas: net 117 nuotraukų.

★ Kaip bendras darbas suveda jaunus žmones. Melbourne susijedavo Australijos lietuviams, ypatingai skautams, gerai žinomi jaunėji Gabrielius Zemkalnis ir Snieguolė Dagytė. Pasukiniu laiku Australijos lietuvių šeimoje gana nemažai veda ir išteka mūsų jau čia subrendusių jaunuolių, dažnai sudarydami mišrias šeimas, tačiau yra tikrai džiugu ir sveikintina, kai, neskaityt jai bendrų lietuviškųjų šeimų, gyvenimą sukuria ar keltina kurti jaunuoliai, turėdami tuos pačius pomėgius, šiuo atveju lietuviškąją skautiškąją gyvenimą. Vestuvės numatomos sekančių metų pradžioje, todėl sveikinant, tikėjime, jog abu šiuos veiklius skautus vieną kartą pamatysime ir vėliau skautų stovyklose, vadovaujant mūsų jauniems.

Jeigu Melbourne skautiškoji šeima auga, tai nuo šio lietuvių centro neatsilieka ir Adelaidė. Dabartinio Krašto Valdybos pirmininko V. Neverausko, ilgus metus buvusio vyriausio Australijos lietuvių skautų vadovo, dukra Marytė susijedavo su Vytautu Špokevičium. Abu jaunėji, ypatingai Marytė, sekdama tėvelio pėdomis, visą laiką buvo labai aktyvi skautė, kai abu šoka tautinių šokių grupėje, dalyvaudami Jaunimo Kongreso komitete ir yra aktyvūs lietuviškame jaunimo gyvenime. Atrodo, kad lietuviškasis darbas suveda jaunus žmones ir juos padaro laimingais. Daug sekms.

Antanas Laukaitis

★ Apie keliaujančius Australijos lietuvius. Sydnejaus nenuilstami skautų veikėjai v. s. Br. Zalus su ponia atostogavo romantiškoje Fiji saloje, kai melbourniškė skautė ir dainininkė Rūta Ziedaitė, jau kuris laikas gyvena Singapore ir, pasiilgusi visko kas yra lietuviška, labai nudžiugo sutikusi kitą mūsų klajūną skautą, kelionių biuro Sydnejuje savininką Romą Cibą, grįžtantį iš buvusios lietuvių skautų tarptautinės stovyklos Vokietijoje.

Antanas Laukaitis

★ Organizuoja tautinių šokių grupę. Dvi ilgametės skautiškų vadovės, Gražina Reškevičienė ir Laima Antanėlienė, pereitą vasarą baigusios tautinių šokių instruktorių kursų, pradėjo energingai organizuoti lietuvišką atžalyną į taut. šokių grupę. Ir jau šiuo metu, turi visą trisdešimtį, jaunų žalių šokėjų. Daugumas "ėvų" gliauli įvertina šių energingų moterų užsimojimą ir žada remti jų sunkų ir didelį darbą. Tautinių šokių grupė ruošia būsimai šokių šventei, o taip pat, ne vieną kartą pasirodys ir Omahos lietuviškai visuomenei. Jau per ramovėnų ruošiamą kariuomenės šventės minėjimą, š. m. lapkričio 28 d., žada rįtmingai dundėti malūnas parapijos scenoje. Tautinių šokių grupei reikia daug įvairios paramos, ypatingai medžiaginės. Daug išlaidų susidarys įsigyti muziką — rekordus ir kt. Todėl lapkričio 20 d. tautinių šokių grupė ruošia vakarą su įdomia ir linksmą programa. Vadovės deda daug vilčių, kad lietuviškoji visuomenė supras ir gausiau atsilankymu parems šį gražų atžalynų užsimojimą dalyvauti taut. šokių šventėje, garsinant gražų lietuvių tautos liaudies meną (jp)

Where has all the money gone?

It just goes.

You shake your head.

You see it slip out of your hands and you worry.

Instead of worrying, why not do something about your money? Save some. Painlessly.

Join the Payroll Savings Plan where you work.

Your money will add up faster than ever before, because now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds. Now E Bonds pay 5½% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Get a grip on your money the Payroll Savings way. It's an easy way to see your money grow instead of go.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. They may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a good way to save.

Take stock in America. Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNES, NOVEMBER 3, 1971

SUNKIAUSIAS UŽDAVIMYS — ĮNARPLIOTI SUSIPAINIOJUSIAS VIRVES

Lituanicos tunto Perkūno d-vė ruošiasi pionierių darbams. G. Plac'o nuotr.

ŠAULIŲ VĖLIAVŲ SKAIČIUS AUGA

Karininko Juozapavičiaus šaulių kuopa Clevelande turėjo iškilmingą šventę. Šių metų spalio 17 d. buvo pašventinta kuopos vėliava. Į iškilmes suvažiavo iš Amerikos ir Kanados šauliai. Šventėje dalyvavo CV nariai, šaulių kuopų vadovybė su vėliavomis ir įvairių organizacijų atstovai.

Po pamaldų šv. Jurgio bažnyčioje, parapijos salėje įvyko iškilmingas posėdis. Įnešus šaulių vėliavas ir sugiedojus Lietuvos himną, LŠST pirm. V. Tamošiūnas perdavė Karininko Juozapavičiaus šaulių kuopos vėliavą kuopos pirm. dr. K. Pautieniiui. Šauliai buvo prisaikdinti kun. K. Žemaitio.

Įžanginį žodį tarė LŠST pirm. V. Tamošiūnas. Jis jautriais žodžiais prisiminė šaulių nuveiktus darbus ir kvietė toliau ne-nuilstamai dirbti šaulių idealams.

Vėliavą sveikino šių iškilnių prezidentas.

SS garbės narys Vladas Išganaitis sveikindamas tarė: "Jaučiu maloniją pareigą Jūsų vėliavos įsigijimo proga nuširdžiai pasveikinti, palinkėti Jums geros sėkmės ir drauge pasidžiaugti šia Jūsų kuopos iškilminga švente."

"Linkiu, kad ši vėliava kaip

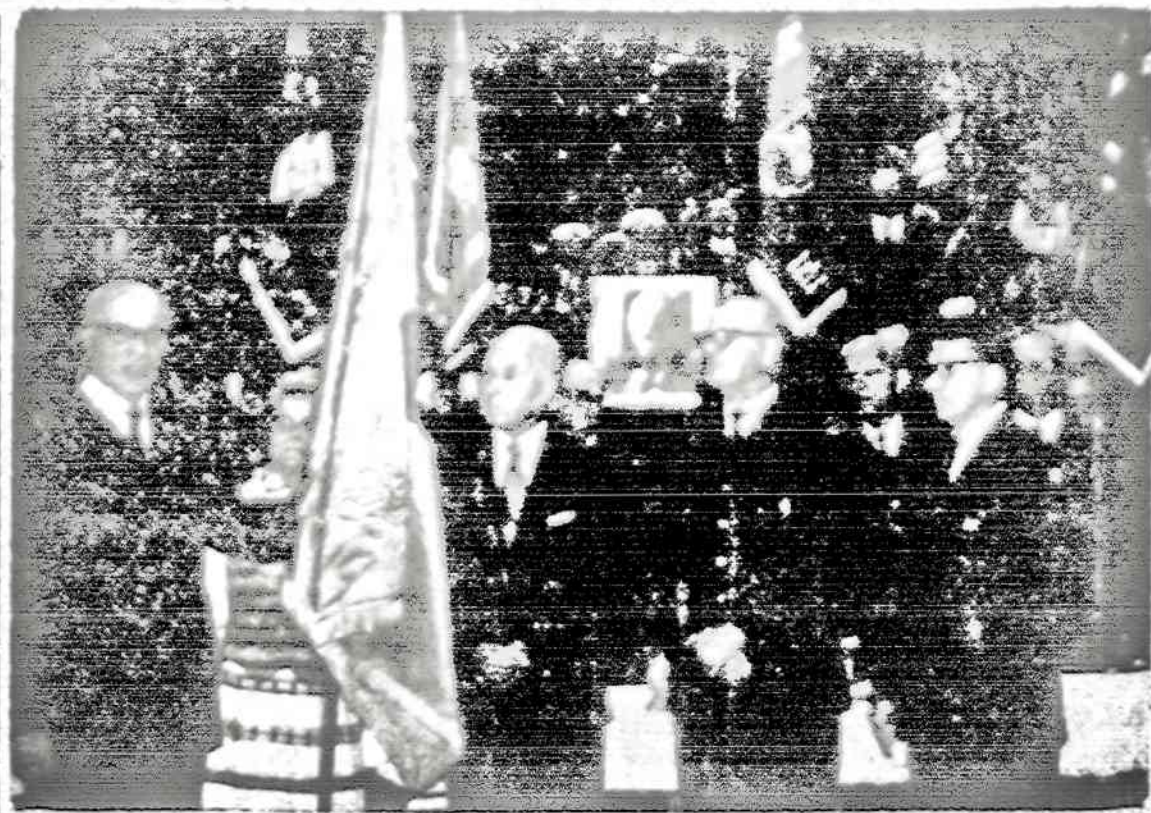
dalinio šventenybė, kaip simbolis vienybės — Jus stipriai sujungtų vieningam, idėjiniam darbui. Kaip anais senais laikais žvaigždė tris karalius atvedė į Betliejų, taip ši Jūsų vėliava tegul Jus parveda į tėvynę Lietuvą.

"Jūs, brangūs šauliai clevelandiečiai, šiandien įgytą savo kuopos vėliavą su įrašytu prasmingu šaulių šūkiu "Nepriklausomai Lietuvai" visuomet gerbkite, saugokite, ir po ją burkite visus geros valios lietuvius. Kas nesugeba gerbti, branginti ir ginti savo vėliavos, tas nevertas šaulio vardo. Vėliavos vardas bus visuomet garbingas, jeigu ją neš švariomis nieko blogo nesuteptomis rankomis. Mūsų šaulių pareiga parodyti, kad šaulių vėliava yra garbinga.

"Pats likimas, pats gyvenimas šauliams uždėjo pareigą būti tautos aukuro sargais. Mes esame tautos dalelė, tauta iš mūsų reikalauja tvirtų, dorų, darbščių idėjinų tautiečių. Tad dėkime visas pastangas, kad tokiomis būtume.

"Graži sėkmė ir gera laimė teilyd Jūs visus, tiek Jūsų asmeniškai gyvenime, tiek ir šaulių išlikimo veikloje."

Algirdas Budreckas sveikino LŠST Garbės Teismo ir Vytau-

Karininko Juozapavičiaus šaulių kuopos pirm. dr. K. Pautienis laiko kuopos vėliavą, kuriai jam įteikė SS pirm. V. Tamošiūnas. Iš kairės stovi dr. K. Pautienis, p. Mikulskis, J. Kapočius, muz. A. Mikulskis, V. Tamošiūnas, V. Išganaitis, M. Smelstoriūnas ir A. Budreckas.

Nuotrauka V. Bacevičiaus

A. VILAINIS SIDLAUSKAS UNION FEDERAL SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ BRIDGEPORTE

Tęsinys

BENDROVĖS STEIGĖJAI

Grįžtant prie pačios bendrovės gyvavimo chronologijos, kiek nušviečiančios jos gyvavimo, augimo apyptas, tenka prisiminti, jog ši bendrovė įsteigimo metais buvo pradėta tik su 14,500 dolerių kapitalu ir tai ne visa suma buvo įnešta grynais pinigais. Steigėjai, kuriems trūko pinigų, pasižadėję savo įnašus įmokėti numatytais terminais. Iš pirmųjų steigėjų pavarė dokumentuose užtikamos šios: Juozas Gurinskas, Kazimieras Pocius, L. Ažukas ir kt. Pirmąją būstinę — raštinę po savo įsteigimo Keistuto

taipymo ir skolinimo bendrovė turėjo 3301 S. Litanica gatvėje L. Ažuko patalpose. Jis atlikdavo ir bendrovės būgamočius reikalus. Gurinskas buvo prezidentas. Kazimieras Pocius — viceprezidentas, o L. Ažukas buvo išrinktas sekretoriumi. Tų 1901 metų bėgyje ši jau veikianti bendrovė buvo įregistruota ir Illinois valstijoje Springfielde. Kada jau šios bendrovės vadovybė buvo ir Thomas S. Janulis, o direktoriumi Stanley Stanewich ir išdėtininku Joseph Ridikas, ji savo patalpas buvo perkėlus į Green ir Trisdešimt trečios gatvės šiaurinėje kampe esantį namą.

to Didžiojo šaulių kuopos vardu. Jis pareiškė: "Šiandien suvažiavome į Karininko Juozapavičiaus šaulių kuopos iškilmes. Esame ne tik dalyviai, bet tir liudininkai tų garbių iškilnių. Šiomis iškilmėmis mes, šauliai, didžiuliamės ir džiaugiamės. Šiame laisvame ir demokratiškame krašte vėliavos yra niekinamos, draskomos, deginamos ir min-džiojamos. Šauliai yra tos nuomonės, kad kas negerbia savo krašto vėliavos, tas yra to krašto išdavikas. Todėl šauliai jas įsigija, gerbia ir prisiekia būti ištikimais, nes jie gerai žino, kad vėliava yra laisvės simbolis, o laisvė yra neįkainojama vertybė.

"Jei tėvynėje neplevėsuoja trispalvė, visiems turi būti aišku, kad ten laisvės nėra. Todėl šauliai, gerai suprasdami vėliavos reikšmę, jai ištikimai tarnauja.

"Šaulių gretos auga, o tuo pačiu ir šaulių vėliavų skaičius didėja. Naujai įsteigusi Karininko Juozapavičiaus šaulių kuopa, jos vadovybė ir šauliai šiandien iškilmingai pasižadėjo, kad šią vėliavą visad aukštai ir garbingai neš ir grąžins ją į tėvynę, kai bus laisva Lietuva.

"Tad, mieli broliai ir sesės šauliai, aš sveikinu Jus SS Garbės Teismo ir Vytauto šaulių kuopos vadovybės ir šaulių vardu, linkėdamas daug išvermės ir geriausio pasisekimo šauliškame darbe. Budėkite ir dirbkite, kad galėtume greičiau priartinti mūsų tėvynę laisvės rytojui.

"Ši vėliava tebūna mums šau-

liams ne tik laisvės simbolis, bet ir stiprybės šaltinis".

Toronto Pūtvio šaulių kuopos pirm. Stasys Jokubaitis nuogastavo, kad šauliai turi ugdyti ir skiepti savo jaunajai kartai patriotizmą, meilę Lietuvai, meilę ir pasididžiavimą savi kalbai bei papročiams. Tikėkime, kad galbūt ir neužligo mūsų jaunimas galės laisvai aplankyti tą jų nematytą ir nuostabią gražią kraštą savo tėvų gimtinę Lietuvą.

Sveikino — SS moterų vadovė K. Kodatienė, ST redaktorė S. Kaunelienė, Kanados rinkt. pirm. S. Jakubickas, Algirdo š. k. pirm. P. Kanopa, Klaipėdos š. j. k. pirm. K. Klinauskas, Gen. Daukanto š. j. k. — M. Maksvytis, Butkaus š. k. — V. Pauza ir j. š. vadovas M. Vitkus.

M. Premeneckienė perskaitė sen. Tafto sveikinimą, J. Budrienė sveikino DLK Birutės dr-jos vardu, M. Blynas — Alto, Z. Peckus — LA Sajūdžio ir R. Kudukis — Perk komiteto vardu.

Buvo taip pat atsiųsta daug sveikinimų ir raštų.

Tenka tik džiaugtis, kad šauliai supranta vėliavos šventinimo reikšmę. Šventėje dalyvavo net 10 šaulių kuopų vėliavos. Į iškilmes buvo atvykę LŠST Centro Valdyba, kuopų pirmininkai su kuopų vėliavomis ir palyda. Jų visų sveikinimai ir pasakytos kalbos telieka Clevelando šauliams paskatas ir toliau ne-nuilstamai dirbti šaulių idealams.

Meninė programa buvo pradėta eilėraščių "Trispalvė", kuri deklamavo pats autorius Algirdas Budreckas. Kanklėmis skambino Bankaičių kvartetas. Montazą apie partizanus skaitė akt. Z. Peckus. Čiurlionio ansamblio vyrų chorą, vadovaujamas muz. A. Mikulskio, padainavo 4 — šaulių kariškas dainas.

Visi programos dalyviai susilaukė daug aploдимentų. Po to vyko vaišės, kurias parėngė sesės šaulės.

Karininko Juozapavičiaus š. k. pirm. dr. K. Pautieniiui, vadovybei, sesėms ir broliams šauliams už surengtą reikšmingą šventę reikiu nuširdžią šaulišką padėką. Gyvuokite Clevelando šauliai. Algirdas Budreckas

Tuo laiku, 1904 metais, ši bendrovė pasiekė 75,000 dolerių apyvartos sumą. Bet ne po ilgo ji savo būstinę perkėlė ten, kur dabar yra Sandaros laikraštis — 940 West 33-ję gatvę.

SANTAUPŲ APDRAUDA

Bendrovės reikalams gerinant ir augant taupytojų pasitikėjimui buvo jau ankšta šioje patalpose, juo labiau, buvo reikalingas nuolatinis aptarnavimas su nuolat būdinčiais tarnautojais. Tad tuometinio prezidento Thomas S. Janulio ir kitų valdybos narių rūpesčiu buvo įsigyti nuosavi namai 3236 S. Halsted gatvėje. Jie buvo pritaikyti rūpestinam, paslaugiam ir greitam taupytojų aptarnavimui. Tai daug prisidėjo prie to, kad 1938 metais Keistuto taupymo skolinimo bendrovė buvo pasiekusi 671,263.95 dolerių sumą. Įsigijusi taupytojų pasitikėjimą ir ekonominėmis sąlygomis gerėjant, susidarė perspektyvos ir tolimesniam augimui. Prie tų sąlygų pagerėjimo dar prisidėjo ir tai, kad Federalinė įvyriausybė įsteigė Federal Savings and Loan Insurance Corporation Vasingtone, kuri esančių ir įstojusių taupymo skolinimo bendrovių taupytojų sąskaitas tuo laiku apdraudavo iki 5,000 dolerių. Į šią apdraudus korporaciją, valdžios įsteigta, nariu įstojo Keistuto skolinimo taupymo bendrovė 1938 metais. Vėliau apdrauda padidinta buvo net iki 10,000 dolerių. Ryšium su tuo persitvarkymu, atsivėligiant į pakitusias laiko sąlygas, bendrovės pavadinimas buvo pakeistas į naują District Savings and Loan Association. To persitvarkymo metu jos vadovybę sudarė Thomas S. Janulis — prezidentas, Kazimieras Demereckis viceprezidentas, Stanley Stanewich — išdėtininkas, John Ewald sekretorius, Irene Kuchinskas — teisinių reikalų tvarkytoja, o direktoriais buvo John Mazelauskas, John Gaubas, Frank Diksas, Zidori Pupauskas, John Zachariewicz ir James Wilkes — C. P. A. Šioje bendrovėje 1940 metais pradėjo dirbti Joseph Mozeris kaip tos bendrovės sekretorius ir reikalų vedėjas.

NAUJOS PATALPOS

District Savings and Loan bendrovės istorijoje paminėtini 1952 metai, kada buvo pastatytas specialiai pritaikytas tam reikalui patalpos 3430 S. Halsted gatvėje. Tada bendrovė buvo išaugusi iki 11,000,000 dolerių. Tais metais į bendrovės vadovybės sąstatą įjungė darbštus, gabus ir toms pareigoms pasišventęs John T. Janulis.

Jau 1954 metais mes matome direktorių tarpą išrinktą ir inž. Albertą J. Aukers. Jis daug tada pasidarbavo, kad bendrovė pasidarytų stipresnė, patrauklesnė ir tai ne vien tik savo išvaizda, bet geru nuosirdžiu savo taupytojų aptarnavimu. Po jo įsigijimo mes matome, jog 1955 metais ši bendrovė, kuriai vadovavo Thomas S. Janulis — prezidentas, John Budrick — viceprezidentas, Joseph M. Mozeris — sekretorius ir jo pavaduotojai reikalų tvarkytojai Mary Eissen ir Albert J. Aukers pasiekė 13,435,752.47 dolerių. Kaip žinoma, kovo mėnesį 1960 metais mirė Joseph M. Mozeris. Prezidentas Thomas S. Janulis tuvakarių WHO'S WHO kaip profesinis diplomuotas inžinierius. Jis yra generalinis Insurance agentas ir Real Estate brokeris.

ALBERT J. AUKERS

Albert J. Aukers yra plačių akiračių, giliai išmanantis reikalų asmuo. Energingas, veiklus, gerai susivokias laisvose ir iš jų išplaukiančiose galimybėse. Turi gerą patirtį ekonominiuose reikaluose ir retų finansinių gabumų, talentingai sugebą vesti ir tokios plačios apimties reikalus. Jis neatskiriamai suaugęs su Bridgeporto aplinka ir niekada nenutolęs nuo mūsų lietuvių etninės grupės Ameri-

Albert J. Aukers.

koje. Jis ne tik gerai kalba lietuviškai išmokęs iš tėvų gimtos kalbos, bet supranta tautinius kultūrinius užmojus. Jo jaunystės metai susiję su lietuviška Bridgeporto aplinka. Jis pradžios mokyklą lankė Armoor Elementary School, pas kvi Englewood High School ir studijavo Illinois Technological Institute, kur įsigijo chemijos inžinerijos mokslų bakalaurą laipsnį. Daug praktikos įsigijo dirbdamas 25 metus kaip viceprezidentas Victor Division Dana korporacijoje. Jis yra patekęs į Vidurvakarių WHO'S WHO kaip profesinis diplomuotas inžinierius. Jis yra generalinis Insurance agentas ir Real Estate brokeris.

Nevengė jis skirti laiko studijų reikalui ir vėliau, kur buvo susiję su taupymo skolinimo bendrovių uždaviniais bei finansų ir prekybos reikalais. Taip jis po studijinio pasiruošimo gavo pažymėjimą 1963 metais iš Savings and Loan Graduate School of Business, Indiana University. Taip pat tinkamai pasiruošęs po egzaminų jis gavo pažymėjimą 1969 metais Savings and Loan Advanced Management iš Graduate School of Business, University of Southern California. (Bus daugiau)

Clevelando Karininko Juozapavičiaus šaulių kuopos vėliavos šventinimo iškilnių prezidentas. Iš kairės prie garbės stalo stovi — muz. A. Mikulskis, S. Cecevičienė, V. Išganaitis, A. Budreckas, S. Jokubaitis, M. Šnapštys, V. Mingėla ir J. Sosalskas.

Nuotrauka V. Bacevičiaus

JEIGU NEBŪTŲ SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senujų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atspindi pirmųjų lietuviškų knygų kėlas. Kietas viršelais tristos knygos kaina yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiųsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

5%

Passbook Savings
All accounts com-pounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėsos pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo Indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy. 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsieniuose:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$13.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Šiomet krautuvės dar bus tuščios

Kai A. Kosyginas šių metų kovo mėnesį Maskvon sukvietėms įtakingiesiems komunistams prižadėjo užpildyti visos Sovietų Sąjungos krautuves įvairiausiais maisto ir aprangos produktais, tai kiekvienam klausytojui susidarė įspūdis, jog tai bus padaryta dar šiais metais. Kiekvienam buvo aišku, kad pavasarį maisto atsargos negalės būti padidintos, bet visi manė, kad reikalai pradės gerėti jau šių metų rudenį.

Pačioje pavasario pradžioje padaryta nepaprastai stipri agitacija, propagandistai važinėjo po svarbesnius kolchozus ir aiškino apie lenktyniavimo svarbą. Buvo užsėti ir apodinti dideli plotai. Vasarą ne tik užaugintas, bet jau ir suimtas. Visi lenktyniavo, kad sudarotį javai būtų greičiau suvežti į sovietų policijos ir kariuomenės saugojamus sandėlius. Ten vežamos ir baigiamos kasti bulvės.

Pavergtų kraštų gyventojai gyveno viltimi, kad Maskva gal dar šiais metais bent kiek atleis varžtus ir iš sandėlių paleis į krautuves didesnius maisto kiekius. Tuo tarpu iš sandėlių javai, daržovės ir riebalai ėjo tik-tai sovietų policijai, kariams ir karo pramonėje dirbantiems žmonėms. Visi kiti per 54 metus suveržtus pilvus turės dar labiau juos suveržti, nes šiais metais maisto produktų kiekis sovietinėse krautuvėse tikrai nepadidės. Sovietų biurokratinė mašinerija gana lėta. Jeigu sudarą pavojaus, tai ji gali sparčiau veikti, bet jeigu gyven-tojai ramūs, tai prie naujų rusai neskuba. Lenkų darbininkų maištas privertė Brežnevą prižadėti daugiau maisto, bet dabar jie gali vilkinti. Tuo reikalu sovietų imperijos valdytojai šitokią pranešimą paskelbė:

"Nutarime patvirtintos užduotys TSRS ministerijoms ir sąjunginių respublikų ministrų taryboms 1971 — 1975 metais statyti naujas, plėsti ir rekonstruoti veikiančias įmones, įgalinčias didinti pajėgumus masinės paklausos prekių gamybai. Numatyta daugiau gaminti ir tiekti šioms įmonėms šiuolaikinių labai našių technologinių įrengimų, automati-ninių linijų, kompleksavimo dirbinių ir medžiagų. Statybinės ministerijos privalo geriau statyti įmo-nes, gaminančias liaudies vartojamas prekes, ir besąlygiškai numatyti laiku įvykdyti pajėgumų atidavimo užduotis". (Tiesa, 1971 m. sp. 29 d., 1 psl.).

ZIGMAS JONYNAS

GYVENIMO KELIAIS

2

Ziemą tekdamo daug laiko skirti linams sudoroti. Paprastai linus džiovinavo lauke ant iškastų gilių duobių. Jas retai užklo-davo kartėmis, duobės dugne sukurdavo ugnį tais pačiais linų spaliais, ugnies šiluma greitai ir patogiai linus išdžiovin-davo. Vėliau linus išminda, brukdavo ir šukudavo. Linų pluoštus verpdavo, ausdavo ir pagamindavo lovų paklodes, staltieses ir t. t. Rankomis siūdavo šeimynai baltinius... Tai būdavo moterų nepa-baigiamas darbas. Vyrai iš linų pakulų vy-davo panielius, iš geresnių ir prastesnių linų pakulų gamindavo visokias ir virves, kurių ūkyje gana daug sunaudodavo.

I MOKSLĄ

Devynioliktojo amžiaus pabaigoje mū-sų apylinkėse ūkininkai nesirijo vaikų į moks-lus leisti. Marijampolės gimnazija buvo jų supratimu gana toli. Veiverių mo-kytojų seminarija dar toliau. Vietos žmo-nės tenkindavosi tik pradžios mokyklo-mis, bet ir į jas vaikus leisdavo vien žie-mos laikui, kuomet nereikėdavo gyvulių ganyti. Tuomet visoje Dzūkijoje buvo ži-moni tik du moksle pažengę asmenys — Tomas Naruševičius ir Ignas Jonynas. Pirmais buvo garsus inžinierius ir nepri-klausomos Lietuvos diplomatas (Liet. En-ciklopedijos XX psl. 14), o antrasis — is-

torijos profesorius ir aukštas valdininkas (Liet. Encikl. IX t. psl. 478).

Rodos, 1902 m. vasarą atėjo Udrijon mano pusbrolis Ignas Jonynas. Atsilankė ir mūsuose. Aš tada buvau baigęs tris sky-rius Udrijos pradžios mokykloje. Mokyto-ju buvo Antanas Užupis, didelis rusofilas, bet geras pedagogas. I. Jonynas pasiūkė mane ir paklausė:

— Ar nori mokytis?

— Noriu, — atsakiau trumpai.

Tada jis man padiktavo ką kokį rusų kalba diktantą, ir davė trumpą aritmeti-kos uždavinį. Nežinau kaip tą egzaminą išlaikiau, bet I. Jonynas visus mano atsakymus atidžiai perskaitė ir pasakė:

— Vaziuosime į Suvalkus!

Prisimenu, kad Ignui Jonynui baigus keturias Marijampolės gimnazijos klases, jo tėvai pasiūlė vykti į Seinų kunigų semi-nariją. Jis atsisakė. Tėvai nutraukė me-džiaginę paramą tolimesniems mokslams. Teko pačiam pasirūpinti mokymosi lėšo-mis. Persikėlė į Suvalkus tęsti gimnazijos mokslą. Gerai mokėsi ir mokė kitus vaikus už atlyginimą. Išsivėžė ir mane į Su-valkus. Čia kartu su kitais lenkų vaikais paruošė egzaminams ir pirmąją gimnazijos klasę. Bedraugaudamas su lenkiškai kal-bančiais vaikais, per tris mėnesius išmo-kau lenkiškai. Konkursinius egzaminus į pirmąją klasę išlaikiau. Laikė 120 moki-nių, o galėjo priimti tik 60. Vėliau išgir-dau, kad tarp savęs kiti kurie vaikai kalba lietuviškai. Tai ir aš greit pamečiau lenkų kalbą. Pirmaisiais gimnazijos metais gy-

NEBERA STASIO GEGUŽIO

Pensilvanijos kalneliuose lūžo vienas stipriausių Lietuvos ūžuolų

Stasys Gegužis

Stasys Gegužis, didžiai nusi-pelnęs Amerikos lietuvių veikė-jas, per 70 metų lietuvių angli-kašų Pensilvanijoje ekonomi-nės būklės ir tautinio susiprati-mo veiklus kėlėjas, praeitį pir-madienį, lapkričio mėn. 1 dienos rytą amžinai užmerkė akis. Lū-žo dar vienas stipriausių Lietu-vos ūžuolų, persodintų iš gimto-jo pietinės Suvalkijos krašto į tolimą svetimą ir per ilgą metų eilę nesvetimą kalnuotą Wyo-ming Slenio kraštą, kur Dievo pasaulis iš viršaus atrodo kaip rojus, iš apačios kaip pragaras, ir žmonės — angliakasiai juodi kaip velniai ne kraujo ar rasės atžvilgiu, o tik dėl to, kad akme-ninė anglis žemės gelmėse spro-gdinama baisiai dulka, o ją spro-g-

dinantieji ir iš požemio urvų dienos šviesą iškeliantieji turi kasdien po 8—10, o anksčiau po 11 ir 12 valandų tuos juodus suodžių debesis kvėpuoti, kol pagaliau įgavę "juodus plau-čius", emfizemą ir visokias kitokias ankstybosios industrijos galdynės ligas mirdavo nelauk-sau gamtos užbręto amžiaus ribos.

Stasys Gegužis buvo vienas an-kstyviausių senųjų ateivių ir tik tvirtu lietuviško paveldėjimo bei sveikų tėvynėje užaugimo sąlygų dėka ištvėrė tokį ilgą garbingą amžių nepalaužiamas ir per tiek metų savo prigimčiai svetimoje ir nepalankioje sąly-gose nepalūžęs.

Stasys Gegužis buvo gimęs 1885 m. gegužės mėn. 9 dieną Bertašūnų kaime, Leipalingio valsč., Seinų apskrityje. Apie jo išsilavinimą tik Stasio Michelsono knygoje pasakyta, kad jis mo-kėsi Leipalingio valsčiaus mokyk-loje. Taigi, jo tikroji mo-kykla buvo gyvenimo mokykla, kuri niekada nebūna lengva, bet visuomet yra praktiška ir nau-dinga.

Prieš jau daugiau kaip 70 me-tų atvykęs į Ameriką, S. Gegu-žis iš karto apsigyveno šenado-rijoje (Shenandoah, Pa.), ir pra-dėjo anglų skaldykloje, kur il-ninė anglis žemės gelmėse spro-gdinama baisiai dulka, o ją spro-g-

žmonių frontinių už geresnį bū-vį kovotojas ir susipratimo bei "galybės vienybėje" dvasios kė-lėjas. Mahanoy City, kur jis per-eilę metų vėliau gyveno, turbūt nėra tokio amerikiečio — lenko, ario ar slovako, kurs Stasio Ge-gužio nežinotų.

Kai su inž. Edm. Jasiūnu nu-važiavę mainierių gyvenimo pa-matyti ir "Mahanojaus mainie-rių polkos" bei kitokių senoviš-kų primityvios lietuvių ateivių kultūros paminklų rasti, atva-žiavome Stasio Gegužio mūsų turėtų adresu 381 S. Main St., aplankyti, pasirodė, kaip toje pasakoje, kad "nebeįsimintu tos vietos". Tuo adresu gyven-damas Gegužis Mahanoy City turėjęs kino teatrą, bet prieš kiek ten metų gaisras sunaikino ir kino teatrą ir jo namus.

Neturėdami kitų lietuvių ad-resų pasiklausti, kreipėmės į savo kiemo pievelę toje pačioje gatvėje laistantį slaviskos išvaiz-dos pilietį.

O, taip! Šis žmogus ne tik ži-nojo Gegužį ir davė jo dabar gy-venamąjį adresą, bet dar pridė-jo, kad Mahanoy City turbūt nėra žmogaus, kurs Stanley Ge-gužio nepažintų, pridurdamas, kad Gegužis buvęs angliakasių uni-jų vyriausiojo vado John Le-wis dešinioji ranka. Kad leipa-lingiškis kaimo berniukas tapo vienos galingiausių Amerikos darbo uni-jų priešakinis organi-zatorius, patvirtina ir Lietuvių Enciklopedija (VII t., 85 psl.), trumpame jo biografijos pami-nėjime primindamas, kad 1911—1953 metų laikotarpyje, tai yra per 42 metus, buvo angliakasių uni-jos taryboje ir nuo 1918 iki 1953 metų tos uni-jos revizorius arba kaip Stasys Mi-chelsonas savo knygoje "Lietu-vių Išeivija Amerikoje" pastebi, buvo keliaujančiu uni-jos knygų revizoriumi iki 1953 metais išei-damas į pensiją.

Vėlonis Stasys Gegužis buvo žymus lietuvių veikėjas ir jau nuo 1905 metų pradėjo uoliai dalyvauti lietuvių visuomeninėje veikloje: važinėjo su prakalbo-mis ir daug rašė lietuviškoje spaudoje. Jis buvo vienas iš tvirtiausių SLA stulpų, pats iš-būdamas net per 17 metų (nuo 1916 iki 1934 metų) Amerikos Lietuvių Susivienijimo preziden-tu ir keliais atvejais Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros pir-mininku. Buvo geras kalbėtojas ir patyręs suvažiavimų pirmi-nikas.

Užvažiavę spalio 11 d. aplan-kyti Stasio Gegužio, kurio tikra-sis adresas yra 410 E. Center St., Mahanoy City, Pa., radome jo žmoną, poną Gegužienę, vie-ną ir labai nelinksmą. Pasirodo, Stasys jau 7 savaitės širdies ne-

galavimais išgulėjęs Shenandoah ligoninėje, iš kur perkeltas į Dalville, Pa. Ten jam į krūtinę buvo įdėtas širdies skatinuvas (pacer), bet daktarai rado, kad to negana ir pirmadienį, spalio mėn. 13 dieną bus daroma antra operacija... Ji buvo pasirodusi si važiuoti vyro lankyti. Para-šę sveikinimų ir linkėjimų raš-telį, įteikėva Mrs. Gegužienei, kad perduotų ligoniui.

Kai grįždami spalio 18 dieną užsukome patirti, ar ligonis yra grįžęs, kaip daktarai teigė, rado-mė poną Gegužienę su dukra pasirengusias važiuoti vyro ir tėvo lankyti. Kai paprašėme perduoti linkėjimus pasveikti, ji atsakė, kad mūsų sveikinimo raštelį ligonis perskaitė, buvo

patenkintas ir sakėsi atmenęs ir pažįstas, bet po antrosios opera-cijos yra didžiąja dalimi be są-monės ir net savo artimiausių jų nepažįsta...

Lygiai 3 savaitėms po pasku-tinės operacijos praėjus, užgeso šio tauraus vyro, garbingo lietu-vio, Lietuvos sveikio žemėje užaugusio drūto Lietuvos ūžuol-o gyvybė.

Visa, kas turėjo pradžią, turi ir pabaigą. Tai yra Buties įsta-tymas, kurio niekas nėra apėjęs ir neapeis. Visa, kas žmogul reikalinga, norint išlikti žmo-gum, tai savo gyvenimu ir dar-bais paliudyti. Stasys Gegužis tatau šimtu nuosimčių palūdijo ir garbė jo šviesiam atminimui, J. Pr.

Center Street, Mahanoy City, Pa., kurioj numeriu 410 East gyveno Stasys Gegužis. Nuotrauka pa-daryta nuo jo namo. Vaizdelis 1 rodo Center gatvę rytus, 2 — vakarus.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį "Dėdę Šerną" asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir kleusėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus lai-kus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galetų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko para-sytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pa-žinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakoj-mas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių švie-suolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Ame-rikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

si tinkamesnio darbo. Gražiųjų valsč. sekretorius priėmė raštininko pareigoms, Čia dirbau vos kelis mėnesius.

GYVENIMO VINGIAIS

Pusbrolio Boleslovas Jonynas buvo bai-gęs Veiverių mokytojų seminariją ir dirbo mokytojo darbu Rietavo dviklasėje mo-kykloje. Parašė laišką ir kvietė atvykti Rie-tavon. Esą ten galima gauti geresnį ir su didesniu atlyginimu darbą. Išvykau į Rie-tavą. Netrukus čia gavau darbą pristavo raštinėje. Naujas darbas iš karto man ne-patiko vien dėl brutalaus pristavo elgesio su vietos žmonėmis. Pasitarė su pusbro-liu. Rekomendavo Žemiečių Viršininkui, kuris stačiai atėjo į pristavo raštinę ir pa-kvietė mane pereiti pas jį dirbti. Dirbau apie pusę metų raštininko pareigose. Vir-šininkas atleido savo sekretorių ir jo pa-reigas man pavedė. Atsivėrė platesni dar-bai ir gyvenimo horizontai. Žemiečių vir-šininko bylos su advokatais. Visokios ad-ministracinės valstybės pareigūnų bylos, pažintys su gausia kunigaikščio Oginskio dvarų administracija. Raštininku pasi-kviečiau vietos jaunuolį Praną Kuprį, kurį čia Amerikoje dažnai susitinku. Gau-davau tais laikais 35 rublius mėnesinio at-lyginimo ir visą išlaikymą: kambarį, maistą, skalbinius ir t. t. Tai buvo du kartus didesnis atlyginimas už mokytojo algą. Čia dirbau, kol atėjo šaukiamieji į kariu-menės metai. Priartėjo diena stoti į naujokų ėmimo komisiją. Žemiečių Viršininkas no-rėjo mane prirašyti Labardžių (Rietavo).

vlšč. gyventoju. Jis buvo naujokų ėmimo k-jos pirmininkas ir galėjo atleisti nuo ka-rinės prievolės, tarant, išduoti man baltą bilietą... Šis planas nepavyko. Kybartų vlšč. vadovybė atsisakė priimti mano do-kumentus. Praleisdome terminą.

Suvalkijos įstatymai skyrėsi nuo Kauno gubernijos įstatymų ir jų mano viršinin-kas greičiausiai nežinojo. Todėl privalė-jau grįžti į Kybartų vlšč. ir stoti į Suvalkų Kalvarijos naujokų ėmimo komisijon. Ru-sų kariuomenėje tarnauti visvien nesiren-giau. Turėjau susitaupęs vieną tūkstantį rublių. Ši suma tais laikais buvo didelis pinigais. Nutariau išvykti į Ameriką ir ten siekti juridinių mokslų. Apie savo pla-ną galvojau niekam neprasitarti. Grįžau iš Suvalkų Kalvarijos jau priimtas į rusų ka-riuomenę. Pagal tuometinius nuostatus mane paleido porai savaitėi namo. Tėvas atvažiavo parsivežti iš Vilkaviškio. Beva-žiudamas suspausta širdimi prisipažinau, kad jau neišgali būti su saviškiais — rusų kariuomenėn neisiu, bet išvyksiu į Ameri-ką...

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĘ

DR. ANNA BALIONAS

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAlbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prilima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

Telefonai: PProspect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečadienį ir sekmadienį uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: RRepublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

IR

DR. B. B. SEITON

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštadienį tik susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadienį uždaryta.
Ofiso telefonai: PProspect 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7788

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį ir penktadienį nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadienį ir šeštadi-
enį nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečadienį,
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GArden 8-6195
Prilima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonais GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Būd-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1.
2250 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: PProspect 6-5084

KUR SENŲJŲ LIETUVIŲ GYVENTA

VI

Anglikasys ir kalbanti pelė

Autoriumi Liudui Dovydeniui
mielai leidus, žemiau perspaus-
dinamas (iš spaudai jo paruoš-
tos anglų kalba knygos "Lithua-
nian Tales") vaizdelis "The mi-
ner and the talking mouse" (An-
gliakasys ir kalbanti pelė). Vaiz-
delyje realistiškai pavaizduo-
jamos sąlygos, kaip gyvena ir
dirbo senieji lietuviai ateiviai:
Neberadus vaizdelio lietuviško-
jo teksto, autorius suteikė ang-
liškąjį. Autorius ir skaitytojai
atleis, jei kalba nebus tokia
sklandi kaip originale būtų.

Būdavo dienų, kuomet Ste-
ponas tiek įtemptai dirbdavo
kad neturėjo laiko prakaitui
nubraukti nuo savo nosies. Pap-
rastai, jis tuos prakaito lašus
nupūsdavo savo kvapu, bet kar-
tais ir tam nebeturėdavo laiko,
ir prakaitas pats nulašėdavo.
Dvyliką valandų jis praleisdavo
dirbdamas požemyje su trum-
pa pertrauka priešpiečiams. Ta-
da jis turėdavo keletą minučių
laiko pats sau, pasėdėti valgan-
t sumuštinį ir pasikalbėti su pilka
pele, su kuria buvo susidrauga-
vęs.

Niekas iš šiandien tebegyve-
nantių nežino ar ta pelė turėjo
laikrodėlį. Bet ji tiksliai ir lai-
ku pasirodydavo kai tik Stepo-
nas atidares užkandžių dėžutę
įmdavo iš jos gabalą juodos
duonos, storą lašinių bryzą ir
bonką saldžios kavos.

Steponas tą pelę vadino "Pil-
ke".

"Valgykim — priešpiečių me-
tas", jis pasakydavo Pilkei.

Iš pradžių ji tylėjo ir iš tolo
Steponą stebėjo. Tačiau ne ilgai
truko, kai jiems pradėjus drau-
ge valgyti priešpiečius Pilkė
ištarė keletą žodžių. Ji buvo
nedrasi ir kalbėjo kukliai, taip
kad Steponas nelabai galėjo
girdėti. Nejaugi ta pelė į mane
kalbėtų? jis pagalvojo. Bet štai,
keliems momentams praėjus,
Pilkė kojytėmis nusišluostė sa-
vo ūsus ir padėkojo Steponui
už duoną ir lašinius. Šį kartą ji
kalbėjo garsiau ir Steponas ga-
lėjo girdėti kiekvieną jos žodį.

Nuo šiol Steponas ir Pilkė
kalbėjosi kasdien ir patapo ge-
ri draugai.

Steponas labai nusišluostė
kad pelė gali kalbėti. Jis atvyko
į Ameriką septynioliktus am-
žiaus metus eidamas, ir anglų
kalbos menkai temokėjo. Jis
neatsiminė, ar Lietuvoje kal-
bančių pelių buvo, bet kadangi

Naujajame Pasaulyje viskas bu-
vo kitaip, jis nenustebo ir kalban-
čią pelę anglų kasykloje sutikęs.

Anglikasiai mėgdavo kasyk-
lų peles ir tikėjo, kad jas nus-
kausti reiškė patiems sau už-
traukti kokią nelaimę. Kasyklų
pelės žino, kur uolos yra trupios
ir gali griūti, jos žino, kur susi-
kaupia nuodingos dujos ir jos
gali pasakyti ar ir kada vanduo
gali užlieti mainą. Steponas sa-
vo pelę mylėjo juo labiau, ka-
dangi ji be to mokėjo su juo
susikalbėti. Tiesa, ji kalbėjo
savoja kalba, bet Steponas grei-
tai ją išmoko, ir jiedu galėjo
kalbėtis be jokio sunkumo.

Vieną kartą į Skrantoną atvy-
ko garsusis cirkininkas Freder-
ick Bowbow. Jis garsėjo savo
sąmojumi ir mokytumu, ir ypač,
kadangi jis turėjo išrenuotą
liūtą, galintį dainuoti operas, ir
baletą su Jersey karve, šokantį
arklį, savo šunį dvyliki akinius ir
skaityti dideles knygas.

Lyg to dideliame garsui dar
nebūtų gana, Bowbow galėdavo
atsakyti į bet kokią jam duodamą
klausimą. Žmonės kalbėjo, kad
jis žino atsakymus net į devy-
nis tokius klausimus, kurių dar
niekas nėra išgavęs!

Bowbow atvažiavo į Skrant-
oną šventadienį, kuomet kasyk-
los buvo uždarytos ir aukštai
iškelti elevatorių skrienuliai
nejudėdami styrojo. Steponas
nusiblizgins antrąją porą batų
nuėjo į salę, kur Bowbow turėjo
pasirodyti su savo neišpasakytu
teatru. Tūkstančiai stebėjo Bow-
bow išdarant galvą svaiginan-
čius triukus, kurių Steponas
neįmanytų nė apsaityti, kadangi
Bowbow buvo už visus gud-
resnis. Paskui jis pradėjo atsa-
kinėti į paklausimus. Viena
aukšta, graži moteris jo paklau-
sė dėl vanduo yra skystas.

"Dėlo, kad jame nėra kalki-
nuoto gipso", atsakė Bowbow.
"Jei jame jo būtų, jis būtų tirš-
tas".

Senas žmogus su barzda pak-
lausė Bowbow, kas pirma atsi-
rado — višta ar kiaušinis?

"Tai priklauso nuo ko pradė-
si. Jei pradėsi nuo vištos, tai
kiaušinis buvo pirmas; jei pra-
dėsi nuo kiaušinio, tai višta pir-
miau turėjo jį padėti".

Visą savo amžių Steponas
nebuvo matęs tokio gudraus
žmogaus. Jis įsidrąsino ir pak-
lausė:

"Kiek yra danguje žvaigž-
džių?"

"Penkiosdešimt tūkstančių
šeši šimtai ir septynios didžio-
sios ir dvidešimt septyni tūks-
tančiai ir tryliką mažųjų žvaigž-
džių. Be to, trys tūkstančiai aš-
tuoni šimtai ir keturiolika ma-
žųjų žvaigždžių užgošo". San-
lygaus neturintis Bowbow pa-
bėrė atsakymus kaip koks šven-
tasis vakarinius poterių.

"Pons, o galbūt tamsta sup-
ranti pelių kalbą?" paklausė
Steponas įsidrąsines.

"Na tik dabar, kur aš galė-
čiau tokią nesąmonę išmokyti?"
atsakė gudrusis Bowbow šį
kartą pats klausdamas.

"Aš turiu pilką pelę, kuri su
manim kalba ir aš ją suprantu",
jau drąsiai pasakė Steponas.

Staiga kalbanti pelė pasidarė
nebe bet kokia nesąmonė, ir
Bowbow labai susidomėjo. Jis
įsivaizdavo pelę kuri atsakinėja
į žmonių klausimus, duoda liu-
tių įsakymus ir padaro kitokių
netikėtinių dalykus. Jis supra-
to, tame akte jis turi pats daly-
vauti ir paprastai Steponą atsi-
nešti tą pelę į parodymų salę ir
ją visiems parodyti.

Sekantį sekmadienį Steponas
įsidėjo savo draugę į kišenę,
nusinešė į salę ir su ja pasijolė
į sceną. Tenai jis ir ją pradėjo
kalbėti. Bowbow nesuprato
nei žodžio, apie ką jiedu kalbė-
josi ir sumizgęs stovėjo nuolau-
Steponas jam mostelėjo ir to-
liau kalbėjosi; jis buvo paten-

limas, žinodamas, kad ką, ko
neišpasakytai mokytas Bowbow
nežinojo.

Pilkė pradėjo pasakoti Stepo-
nui savo mėgiamąją istoriją,
kuria jai jos senelis buvo papa-
sakojęs. Pasaka buvo apie he-
roišką legendarinę pelę, kuri
pagarsėjo ištraukdama pašiną
iš liuto lepšės ir tuo būdu išgi-
jo žvėrį karaliaus simpatiją.
Žmonės jų kalbą ne kiek dau-
giau tesuprato kaip ir Bowbow.
Tačiau jų nuostaba buvo labai
didelė. Kurį laiką jie ramiausiai
tylėjo. Paskui pradėjo ploti ir
šaukti — kai kurie net švilpė
per savo sugniaužtas rankas.

Kadangi tokiame dideliame
triukšme pasakoti istoriją buvo
neįmanoma, Pilkė palipo į Ste-
pono kišenę ir jiedu nuėjo nuo
scenos. Bowbow visi pamiršo.
Visi norėjo paspausti Stepono
ranką. Kai kurie atsigręžę į sa-
vo kaimynus kalbėjo, kad Bow-
bow toli gražu nėra toks mand-
ruolis, kokių nusiduooda, jei pa-
rastas anglikasys kalba tokią
kalbą, kurios Bowbow nemoka.

Bowbow stovėdamas scenos
apšviestame skritulyje ir jautė
visiems neapykantą. Jis norėjo
tos pelės, bet žinojo kad Stepo-
nas bus reikalingas, kol jis pats
pramoks kalbėtis su Pilke. Tu-
met Steponas galės grįžti į ka-
syklas, o aš jau su Pilke vienas
susitarsiu.

Jis priėjęs krėtė Stepono ran-
ką, šypsojosi ir pakvietė su jo
cirkui pavažinėti po kraštą.

"Visa, ką pats turėsi daryti,
tai tik pasiilpti į sceną ir pasi-
kalbėti su savo drauge pele —
tik po keletą vakarų per savai-
tę. Sunkaus darbo daugiau nebe-
dirbsi, jaunuoli!" kalbėjo Bow-
bow.

"Aš nežinočiau kas daryti, jei
sunkiai nedirbčiau", atsakė Ste-
ponas. "Aš noriu apie tai pagal-
voti. Be to aš nežinau, ar Pilkė
norėtų aleisti anglies kasyk-
las. Ji ten užgošo ir visą laiką
gyveno, kaip ir jos tėvai prieš
ją", kalbėjo Steponas jindama-
mas kojų pirštus tampriuose
šventadienio batuose.

Bowbow negalėjo suprasti,
kad dėl tokios geros propozici-
jos dar reikėtų galvoti.

"Mano drauge, tai yra vieną
sykį gyvenime tepasitaikanti
proga. Ko čia dar galvoti? Aš
tave padarysiu garsų kiekvie-
nuose šios šalies namuose. Žmo-
nės varžysis dėl tavo autografo,
tu po savo nagais juodumų dau-
giau neturėsi! Pasakyk savo
draugei Pilkei, kad ji kasdien
gaus manikiūrą ir šampūną!
Pagalvok apie pinigų ir garbę!
Sutarta?"

Bowbow šypsojosi iš visų jė-
gų. Prakaity lašelėi blizgėjo jo
antakiuose ir jo veidas švietė
kaip šilta salami dešra. Niekuo-
met jis nebuvo sutikęs žmo-
gaus, kurs mieliau sunkiai visą
amžių dirbtų negu visiškai ne-
dirbtų. O anglų kasimas yra
toks sunkus ir purvinas darbas!
Ir Bowbow nusišypsojo Stepo-
nui į veidą, vargiai sulaukdamas
įtūžimą dėl tokio bukaprotišku-
mo.

"Aš išdirbau tryliką metų po-
žemyje ir man kasykla nėra
tokia jau bloga vieta. Pilkė pa-
našiai mano. Bet aš jūsų pasiū-

lymą apsvaistysiu", pasakė
Steponas ir išėjo.

Kitą dieną Steponas grįžo ap-
sisprendęs. Žmonės salėje jį at-
pažino; daugumas buvo angli-
kasiai, atvykę su šeimomis spe-
ktaklio pamatyti. Jie norėjo gir-
dėti Steponą su savo pele kal-
bant. Jie mėgo peles, kadangi
jos žinojo, kur dujos susikau-
pia, kur lubos yra silpnos ir kur
vanduo gali prasiveržti. Stepo-
nui jėjus, vis pradėjo rankomis
ploti ir šaukti.

Steponas priėjo prie Bowbow
ir jam pasakė: "Aš negaliu da-
bar su jumis keliauti".

"Dėl dangaus malonės! Kas
dabar, dėlko negali keliauti da-
bar? sušuko Bowboow. "Aš tau
duosiu pinigų per vienus metus
daugiau negu tu uždirbsi visą
savo varganą amžių dirbdamas
kasyklose!"

"Ačiū, ačiū, bet aš turiu pasi-
likti ir baigti savo darbą po
Marvino kalnų".

"Well, tad pasiskubink! Kiek
dar truks, kol baigsi?" Bowbow
vis dar vilties neprarado.

"Nebedaug liko — trečdalis
esu jau iškąsęs", atsakė Stepo-
nas rimtai, dešinės rankos nykš-
čiu kišenėje glostydamas Pilkęs
ausytę.

"Kiek ilgai truko iškasti tą
trečdali po Marvino kalnų?"
paklausė Bowbow nieko neats-
pėdamas.

"Aš jums sakiau — trylika
metų", atsakė Steponas, palik-
damas Bowbow ir jo išmoks-
limas žvėris tęsti cirką be kal-
bančios pelės.

J. Pr.

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

Susirinkimų ir parengimų

PRANEŠIMAI

— SLA 134-tos Moterų Kuopos su-
sirinkimas įvyks penktadienį, lapkri-
čio mėn. 5 dieną, 6:30 val. vak. Holly-
wood mazgojo salėje, 2417 W. 43rd St.
Visos narės kviečiamos dalyvauti.

— Upytės Draugiško Klubo eilinis
susirinkimas įvyks lapkričio mėn. 5
d., penktadienį, 8 val. vak. Hollywood
salėje, 2417 W. 43rd St. Kviečiame
visus narius gausiai dalyvauti šiam
susirinkime, nes yra daug svarbių rei-
kalų aptarti. Po susirinkimo
vaisės. A. Kals

— Ervilko Draugiško Klubo eilinis
susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkri-
čio 3 dieną Hollywood Inn salėje,
2417 W. 43rd St. 8:00 val. vak. Na-
riai prasomi atsilankyti, nes yra daug
svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo
visiems bus skanių užkandžių.
E. McNamee

— Lietuvių Brighton Parko Moterų
Klubas eilinis susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, lapkričio 4 dieną Holly-
wood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St.
8 val. vak. Nares prašome atsilankyti,
nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus užkandžių.
E. McNamee

— Lietuvių Brighton Parko Moterų
Klubas eilinis susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, lapkričio 4 dieną Holly-
wood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St.
8 val. vak. Nares prašome atsilankyti,
nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus užkandžių.
E. McNamee

— Lietuvių Brighton Parko Moterų
Klubas eilinis susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, lapkričio 4 dieną Holly-
wood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St.
8 val. vak. Nares prašome atsilankyti,
nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus užkandžių.
E. McNamee

— Lietuvių Brighton Parko Moterų
Klubas eilinis susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, lapkričio 4 dieną Holly-
wood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St.
8 val. vak. Nares prašome atsilankyti,
nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus užkandžių.
E. McNamee

— Lietuvių Brighton Parko Moterų
Klubas eilinis susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, lapkričio 4 dieną Holly-
wood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St.
8 val. vak. Nares prašome atsilankyti,
nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus užkandžių.
E. McNamee

— Lietuvių Brighton Parko Moterų
Klubas eilinis susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, lapkričio 4 dieną Holly-
wood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St.
8 val. vak. Nares prašome atsilankyti,
nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus užkandžių.
E. McNamee

— Lietuvių Brighton Parko Moterų
Klubas eilinis susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, lapkričio 4 dieną Holly-
wood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St.
8 val. vak. Nares prašome atsilankyti,
nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus užkandžių.
E. McNamee

— Lietuvių Brighton Parko Moterų
Klubas eilinis susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, lapkričio 4 dieną Holly-
wood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St.
8 val. vak. Nares prašome atsilankyti,
nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus užkandžių.
E. McNamee

— Lietuvių Brighton Parko Moterų
Klubas eilinis susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, lapkričio 4 dieną Holly-
wood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St.
8 val. vak. Nares prašome atsilankyti,
nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus užkandžių.
E. McNamee

— Lietuvių Brighton Parko Moterų
Klubas eilinis susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, lapkričio 4 dieną Holly-
wood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St.
8 val. vak. Nares prašome atsilankyti,
nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus užkandžių.
E. McNamee

**PLEASE
BE
CAREFUL!**

Only you
can prevent
forest fires!

REMKTITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIEŅOSE"

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKU

GELĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6345 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

RRepublic 7-8600 RRepublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS ČIENA
IR NAKTĮ

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

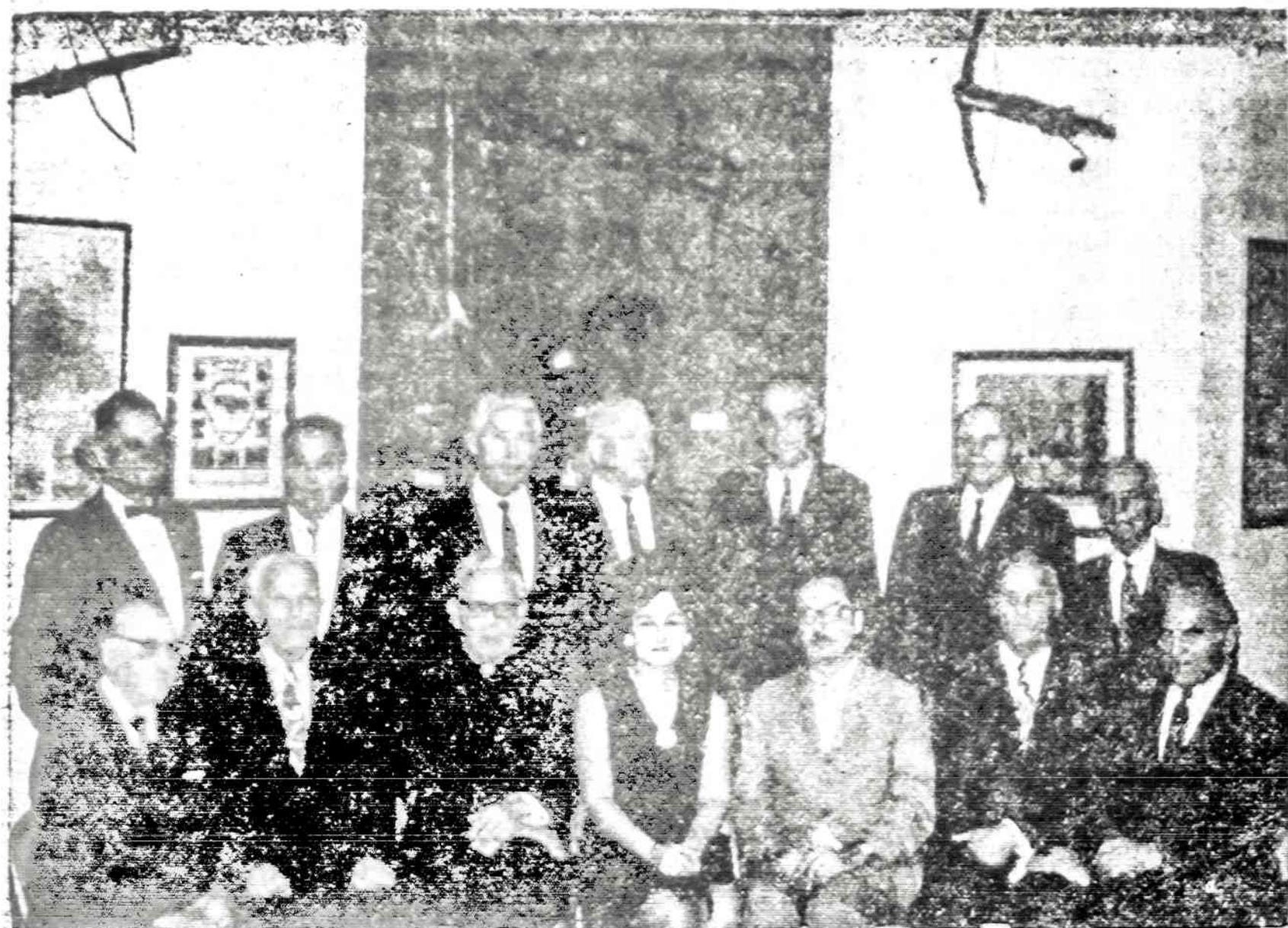
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Y

Kovose dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės žuvusiems ir tebekovojantiems paminėti - pagerbti 1971 m. lapkričio 14 dieną Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje paminėjimui rengti Lietuvių karių - visuomenininkų komiteto. Iš kairės sėdi - Dr. K. Gudaitis, kūrėjas - savanoris ir Vyčio kryžiaus kavalierius; Vl. Eganaitis, LEST garbės pirmininkas, kun. A. Stasys, solistas Amerikos lietuvių p. Sl. Zapolienė, Stanley Balzekas Jr., muziejaus prezidentas; gen. štabo plk. kūrėjas - savanoris Juozas Rapsys; aviacijos plk. kūrėjas - savanoris Leonardas Peškas; stovį - A. Juškevičius, kpt., visuomenės veikėjas ir Čikagos Ramovėnų pirmininkas; V. Avižius, kūrėjas - savanoris, Jonas Gaizutis, kpt., "Ramovėnų" c. v. narys, K. Petrauskas, kūr-sav., muziejaus karinio skyriaus organizatorius, teisininkas A. Laucevičius, V. Markevičius, kūrėjas-savanoris, DLK Vytauto Didžiojo savanorių valdybos narys, teisininkas J. Kasakaitis.

Foto J. Kasakaitis

LOS ANGELES, CALIF.

Kariuomenės šventės ir Simo Kudirkos minėjimas

Lietuvių Veteranų Sąjungos "Ramovė", Los Angeles Skyriaus Valdyba, rugsėjo 26 d., sekmadienį, 12 val., parapijos patalpose sukvietė lietuvių kolonijos karių organizacijų atstovus, kurie svarstė bendromis įėjomis organizuoti kartu iškilmą Simo Kudirkos vienerių ir Lietuvos kariuomenės atkūrimo 53 metų sukakčių minėjimą.

Posėdyje dalyvavo ramovėnų valdyba, būtent pirmininkas mjr. K. Liaudanskas, sekret. plk. K. Pažemėnas ir ižd. mjr. A. Avižienis, Saulių J. Daumanto kuopos valdybos p-kas kpt. Osv. Zadvydys, vicep. K. Karuža; LB Tarybos narys A. Mažeika, vietinio skyriaus Alto valdybos p-kas inž. V. Čekanauskas, vicep. A. Skirius ir sekret. ižd. A. Tely-

čėnas; Birutinių pirm. A. Bal-sienė bei kūrėjai savanoriai mjr. J. Puikūnas ir Jonas Čekanauskas; jaunimo organizacijoms atstovavo inž. Kubilius.

Buvo minėtų atstovų plačiai ir išsamiai išdiskutuota minėjimo programa. Prieta vieningos nuomonės ir nutarta:

1. Lietuvos Kariuomenės 53-jų metų sukakčioms švęsti lapkričio 21 d., kartu minint ir tragišką išdavimą Sovietų Sąjungai Simo Kudirkos prieš metus pabėgusio į JAV pakrančių apsaugos laivą.

2. Minėjimo iškilmėse kvies-ti dalyvauti su vėliavomis visas vietines lietuviškas organizaci-jas. Šv. Mišios už žuvusius dėl Lietuvos nepriklausomybės yra užprasytos lapkričio 21 d., sek-madienį, 10 val. 30 min. šv. Ka-zimiero bažnyčioje. Po pamaldų prasidės iškilmingas minėjimas 12 val. parapijos salėje.

3. Paskaitoms yra pakviesti:

bendram žodžiui tarti Liet. Gen. Konsulas dr. J. Bielskis, Kariuo-menės minėjimo paskaita - Sta-sys Paltus, Simo Kudirkos žy-giui į laisvę paskaita - Altos skyriaus valdybos p-kas V. Čekanauskas.

4. Simo Kudirkos gelbėjimo rei-kažu paruošti atitinkamą rezolu-ciją, kurią pasiūlyti minėji-mo dalyviams priimti ir pasiūsti JAV valdžios organams.

5. Meninę dalį atliks vyrų kvartetą, vadovaujamą muzi-ko-kompozitoriaus Er. Budriūno.

6. Po oficialios meninės dalies bus paruoštos kuklios vaišės. Vaišėms paruošti yra kviečiamos sesės šaulės ir birutininės.

Prašo minėtas komitetas Los Angeles ir aplinkinių visus lietu-vius dalyvauti šiame minėjime.

Kazys Šešupė

ROCKFORD, ILL.

Lietuvos Dukterų Draugija

Lietuvos Dukterų draugija yra jauniausia Rockfordo lietuvių or-ganizacija. Tenka pasidžiaugti, kad toji draugija jau labai ge-rai užsirekomendavo ir palaiko labai gerus ryšius su kitomis or-ganizacijomis. Vadinasi, su jo-mis bendradarbiauja. Svarbiau-sias draugijos tikslas yra rėmi-mas Lietuvos reikalų bei labda-ra. Draugija visada yra pasi-rengusi suteikti pagalbą nelai-mės ištiktam lietuviui ar lietu-vei.

Šį sekmadienį, lapkričio 7 d., draugija rengia šaunų pobūvį Lietuvių klubo didžiojoje salėje. Programą atliks "Guzardo" mu-zikos mokyklos jaunuolių kape-la. Dalyvaus ir mūsų pasižymė-jęs akordeonistas Svajūnas Rut-kauskas, kuris yra laimėjęs ke-lis medalius.

Po programos skanūs pietūs ir veiks baras. Visi kviečiami atsilankyti ir pamatyti, ką sugė-ba atlikti jaunimas. Ypač tai bus įdomu mūsų jaunuoliams. Programa prasidės 2 val. po pietų. Įėjimas nemokamas. Tik už pietus reikės užsimokėti.

Žvalgas

BRITANIJOS KLUBAS JUDA

Visiems gerai žinomas Chi-cagos Britanijos Lietuvių klubas nestovi vietoj - jis vis ju-da kruta kaip bitelės avilėje, kurios krauna medų, kad vė-liau savo sukrutą turtelį ga-lėtų atiduoti ten kur reikalinga.

Klubas paremia savo nelai-mės ar ligos ištiktus narius, lietuvių spaudą, radijo valan-dėles ir visa kita, kas tik yra lietuviška.

Paskutiniu metu klubas bene buvo pats pirmas, kuris paau-kojo 100 dol. Lietuvių Fondui

a. a. Dr. Petruį Daužvardžiui jamžinti.

Lietuvių Bendruomenės ren-giamam II-ram Teatro Festi-valiui paaukojo 26 dol. ir "Naujienu" banketo išlaidom apmokėti 30,00 dol.

Klubas nors veikia jau 11 metų, bet jokių turtų nelaiko sukrovęs. Ką per metus iš įvairių parengimų surenka, tą tuoj pat ir paskirsto lietuviš-kiems reikalingam.

Kad būtų papildyta klubo kasa, vėl yra rengiama tradi-cinė metinė vakarienė lapkri-čio 13 d. 7 val. vak. B. Pakšto salėje, 38-ta ir California Ave. Bus gardus maistas, linksma programa, turtingas laimės iš-mėginimas ir smagus B. Pakšto orkestras.

Svečiai turės progos susitik-ti su senais draugais, pasikal-bėti ir smagiai pasišokti, ir tuo pačiu paremti lietuvišką veiklą.

Klubo Narys

ALTOS METINIS SUVAŽIAVIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos 31-masis metinis suvažiavimas įvyks š. m. lapkričio mėn. 13 d. (šeštadienį) 10 val. ryto, Midway House patalpose, 5400 So. Cicero Ave., Chicagoje, Illinois 60638.

Suvažiavimo išvakarėse, lap-kričio mėn. 12 d. nuo 7 val. vak. iki 10 val. vak., įvyks at-stovų ir svečių priėmimas ir susipažinimas. ALTOS pa-talpose, 2606 West 63rd St., Chicagoje.

Iškilmingos šv. mišios įvyks š. m. lapkričio mėn. 14 d. 10 val. ryto, šv. Kryžiaus parapi-jos bažnyčioje, 4557 So. Wood St., ir lietuvių evangelikų pa-rapijos bažnyčioje, 6641 So. Troy St., Chicagoje.

ALTOS Centro Valdyba kvie-čia visų skyrių bei bendradar-biaujančių organizacijų atsto-vus, metiniame suvažiavime dalyvauti.

ALT INFORMACIJA

Svečias iš Sidnėjaus

— Alfonsas Adomėnas, che-mijos inžinierius dirbąs Shell bendrovėje Sidnėjaus, Australi-joje, praėjusį penktadienį lankėsi Čikagoje ir buvo ap-sistojęs pas giminaitę Domą Slezevičienę, 6401 S. Albany. Sidnėjaus lietuvių planuoja įsigyti savo spaustuve. Jie pra-šė A. Adomėno pasižiūrėti Amerikoje, kaip veikia lietu-viškos spaustuvės. Jis aplan-kė Clevelande Dirvą, o Čika-goje Naujienas ir Morkūno spaustuve ir naujai įsteigtą Va-lentino Krumplo spaustuve, 2951 W. 63rd St. Visur jis ga-vo reikalingą informaciją ir patarimų. Adomėnas prabė-gomis susipažino su Jaunimo Centru, aplankė kelias geres-nes Čikagos vietas ir šeštadie-nio rytą vėl iškrito į Australi-ją. Dar žadėjo dienaį sustoti San Francisco ir Honolulu miestuose.

A. Adomėnas savo tarnyb-ai nėje kelionėje, kuri užtruko 6 savaites, buvo jo Londone, Cle-velande, Houstone, Detrote, visur šalia tarnybinių pareigų susitikdamas senus draugus ir pažįstamus.

ŠILČIAUSIAS SPALIS

Gaila buvo atsisveikinti su Spaliu. Tai buvo vienas gra-žiausių praėjusio vasaros me-nesių ir vienas iš trijų šilčiaus-ųjų praeitų šimto metų bėgyje.

Pirmosios dvi spalio dienos turėjo temperatūrą po dau-giau kaip 90 laipsnių. Trečia rekordinė diena su 84 laips-niais temperatūros buvo spa-lio 19 diena. Bendrai spalio mėnuo turėjo dvi rekordines dienas virš 90 laipsnių, pen-dėlis dienas po daugiau kaip 80 laipsnių ir 19 dienų po dau-giau kaip 70 laipsnių šilumos.

Vidutinė normali tempera-tūra spalio mėnesini Chicago

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

MATURE COUPLE NEEDED For family of 6. 4 children. Live in Own small apt. Woman for house-keeping, man to assist wife. Exp. preferred. References. Top salary for right couple. Call collect (414) 771-7810

FURNITURE AND FIXTURES Rinkandai ir Įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 40% iki 50% nuolaida. Galima pirkti namus ir išsimokėti. Aptarnauja lietuvių. SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL. GR 6-4421 6200 So. WESTERN AVE.

srityje būna apie 55.1 laipsnių; šiemet buvo 7 laipsniais aukš-tesnė, būtent 62 laipsniai. Tik 6 kartus per praeitą šimtą me-tų, kai buvo pradėta rekorduo-ti oro temperatūra, spalio mė-nuo vidutine temperatūra pra-šoko 60 laipsnių. Bendrai spalio mėnuo buvo šilčiausias 1963 metais, kai vidutinė temp. bu-vo 64.3 laipsniai.

Negana to, kad praeitasis spalio buvo šilčiausias, jis bu-vo ir sausiausias; per visą spalio mėnesį lietaus nebuvo nė vieno colio (buvo tik 85 šimtosių inčo), kai normaliai turėtų būti 2.72 coliai. Šiemet lietaus iki šiol buvo 6.39 coliais mažiau negu normaliai turėjo būti.

Sniego per spalio mėnesį normaliai iškrinta apie vienas colio penktadalis, šiemet per tą mėnesį niekas negavo nė vienos snaigulės pamatyti.

Lapkričio pirmoji (pirma-dienė) pranešė tikrąjį rudens su apsiniaukusiu dangumi, šaltoku šiaurvakarinio vėju, tik 54 laipsniai temperatūros ir visa valanda atgal pasuk-tais laikrodžiais.

TRUMPAI

— Vytauto Didžiojo šaulių kuopos posėdyje buvo nutarta paremti spaudą. Paskirta Nau-jienoms \$35.00, Draugui — \$20.00, L. Lietuvai — \$15.00, Trem. Trimui — \$25.00, San-darai — \$15.00, o kai A. Lau-rinaitis dar pridėjo \$15.00 viso \$30.00. Lietuvių radijo valan-doms po \$25.00, lietuvininkams mokykloms \$50.00 ir Jaunimo Centro statybai \$100.00. Džiū-vo, kad šauliai remia lietuviš-kus reikalus.

— Eda Adomavičienė, gyv. Marquette Parko apylinkėje, gimtadienio proga gavo iš sa-vo dukters ir žento E. Nachols-ki taip pat jų dukters Janice mėgstamiausią dovaną — me-tinę Naujienų prenumeratą. Gimtadienį ji švenčia lapkri-čio 3 d.

— Raymundas Karėnas, Kel-ly aukšt. mokyklos mokinis žaidžia tos mokyklos futbolo komandoje Tojans.

— Kęstutis Jonynas, Algiman-tas Siliūnas ir Walter L. Ma-ceika iš Brighton Parko apy-linkės, Illinois universiteto Circle campus studentai, pri-imti į Edmund J. James aka-demikų garbės draugiją.

— Kathy Cecociūtė, Brigh-ton Parko par. mokyklos 7-to skyriaus mokinė, apdovano-ta Brighton Parko bibliotekos specialiu pažymėjimu už infor-macinių paskaitų lankymą ir kny-gų iš šios bibliotekos skai-tymą. Bibliotekos klubo na-riai yra įtaigojami perskaityti bent po 6 knygas.

— Steponas C. Lack-Lacka-wich ir sūnūs įsigijo naują lai-dotuvių įstaigą 11028 South-west Hwy. Palos Hilles, Ill.

— Diana Strakalaitytė, Kel-ly aukšt. mokyklos mokinė, dalyvavo kartu su kitomis to-s mokyklos gražuolėmis sugrį-žimo mokyklon šventės kara-laitės palydoje. Mokyklų ru-

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAJIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIŠ DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITE S

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigūs automobilių draudimai.

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda-žomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai-nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Rpublic 7-1941

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

dens šventėse būna įvairios meno, sporto ir pobūvių pro-gramos.

— Neregėta gerovė už negir-dėtą kainą — 334 Alvudo radi-jo paskaita šį ketvirtadienį, lapkričio 4 d., 11 v. r. Sophie Barcus Radijo šeimos valan-doj.

— Cicero Jūrų šaulių kuopa Klaipėda šeštadienį, lapkričio 6 d. ruošia B. Pakšto salėje švytu-rio balių, grojant jo paties or-kestrui. Pradžią 7:30 val. vak. Įėjimo auka \$5.00 asmeniui. Bus trumpa programa, šilta ir šalta vakarienė ir dovanų pa-skirstymas. Staliukus rezerva-vuoti skambinant dienos metu 656-4186 arba 656-6862 ir vaka-rais 737-6245. Kviečia linksmai praleisti su šauliais laiką

Valdyba ir Rengimo Komisija (Pr).

— Chicago Medžiotų - Meš-keriojų Klubo šampano balius įvyks lapkričio 6 d., 8:00 v. vak., Marquette salėje, 6908 So. Wes-tern Ave. Gros Ramonio orkestr-as. Įėjimas, valgiai ir šampa-nas 5 dol. Rezervacijoms telef. 776-8688. (Pr).

SAVI NAMAI NESALA

5 BUTŲ AUKŠTAS MŪRAS, 50' lo-tas. 3 auto mūro garažas. Naujas garų šildymas. Aluminum langai. Iren-gtas šiltas beismantas. Naujas garažas. Blokas nuo parko. \$38,500.

2 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS. Beveik kaip naujas. Aluminum langai. Iren-gtas šiltas beismantas. Naujas garažas. Blokas nuo parko. \$38,500.

3 BUTŲ 1 1/2 AUKŠTAS MŪRAS. Ga-zu šildymas. Geros pajamos. Gražus butai. Garažas. Arti ofiso. \$34,000.

6 KAMBARIŲ MŪRAS. Kabinetu virtuvė. Moderni vonia. Naujas garų šildymas. Garažas. Arti mūso. \$19,000.

9 KAMBARIŲ modernus bungalow. Liukusinė vonia, kabinetu virtuvė. Pilnai įrengtas beismantas. Židiny-s. Šildymas garu. Nauji kilimai. 2 auto garažas. Marquette Parke. \$28,000.

4 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS ir 4 auto mūro garažas. Naujas garų šildymas. Aluminum langai. Prie Maria High. \$42,700.

Valdis Real Estate

1051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MŪRINIS, skienas ir pasto-gė, centrinis šildymas, garažas, Righ-ten Parke.

2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell.

POKUS BUNGALOW. Įrengtas skienas, garažas. Tuoj galima užim-ti. 77-ta prie California Ave.

MARQUETTE KRAUTUVĖ ir 2 butai Brighton Parke.

3 BUTAI ir bižio patalpa Mar-quette Parke.

VALGYKLA su namu ir visais įren-gimais. Judri vieta.

ŠIMAITIS REALTY

2951 WEST 63 STREET

436-7878

APYNAUJIS 2-ju butų gražus mūr., po 3 mieg., alumin. langai, karštu val-deniu šiluma garu. 2-ju autom. gara-žais. Gražioje vietoje prie parko. — \$40,500.

6 KAMB. MŪR, moderni virtuvė ir vonia, alum. langai, karštu vandeniu šild. garu. Marquette Parke. \$21,500.

APYNAUJIS 1 1/2 aukšto mūr., alum. langai, šiluma garu, įrengtas rūsys. 2-ju autom. garažas. Marquette Par-ke. \$39,500.

GRAŽUS 4 BUTŲ mūr., alum. lan-gai, karštu vandeniu šiluma garu, modernios vonios. Mūr. garažas. Mar-quette Parke. \$52,000.

VIRS 50 PĖDU, puošni gražus kam-pinis sklypas. 2-ju butams. Oak-lawn. Teiraukitės.

LABAI GERAS 10 butų mūras. 2 automobiliai mūro garažas, Marquette Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengu naujus ir perstatu senus vi-sų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus na-mus. Irengu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atlie-kamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai.

Turui leidimus dirbti mieste ir užmieste.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

"NAUJENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BICIULIS

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME LOANS

INSURED SAVINGS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention 4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.) CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.